

Oradea Economic

ERDELYI KÖZGAZDASÁG

Oprirea licitațiilor impozitare la întreprinderi

Prin licitațiile întreprinse pentru încasarea impozitelor se distruge existențe, reducându-se și numărul contribuabililor fără să se satisfacă pretenziunile fiscoșului

de: Valer I. Moldovan

În ultimul timp avem neplăcuta situație, de-a înregistra mereu cazuri, în cari întreprinderi peste întreprinderi sunt licitate pentru restanțe de impozite.

Ba s'au ivit cazuri, în cari chiar unii proprietari de întreprinderi au cerut să fie licitați pentru restanțe de impozite, ca să scape de creditori.

Licitatiunile întreprinse pentru încasarea restanțelor de impozite atât la cererea unui sau altui contribuabil, proprietar de întreprinderi, cât și la a fiscoșului, au însă foarte multe inconveniente atât pentru proprietarii de întreprinderi, cât și pentru fisc, fără să mai vorbim de

creditorii de bună credință, cari își pierd prin astfel de metode sume considerabile,

fără să fie de vină, având doar singura greșală, cea, că au fost de bună credință. Și printre creditorii diferiți ai câte unei întreprinderi licitate pentru încasarea impozitelor sunt și cetățeni streini, cari pierzându-și pretenziunile,

își pierd încrederea în onoarea reprezentanților vieții economice din România,

și astfel ajungem, că mereu ni se compromite creditul în străinătate.

Guvernul, având ocazie să se convingă câte inconveniente ni se creiază vieții economice prin licitațiile întreprinse la întreprinderi pentru încasări de impozite, ar face mari servicii atât fiscoșului, cât și creditorilor și contribuabililor, aducând

o lege, contra licitărei întreprinderilor,

aplicând în cazuri de neplată a impozitelor legea concorda-

tului preventiv, firmelor, cari nu sunt în stare să-și achite deloc impozitele.

În consecință aceia, cari ar cere sau ar întreprinde licitații la întreprinderi, ar fi pasibili de reacredință și astfel ar urma să se pedepsească. Doar se știe foarte bine, că prin licitații fiscoșul nu-și poate încasa în întregime pretenziunile de impozite, dar

își pierde contribuabilii, distruge existențe și-i frustrează pe creditori,

contribuind la deprecierarea mărfurilor prin licitarea diverselor produse pe prețuri de nimic.

Prin astfel de metode se contribuie la sporirea insolvențelor, pentru că prin vânzările întreprinse la licitații se depreciază toate produsele similare celor licitate,

consumatorii căutând să se aprovizioneze numai dela licitații impozitare cu cele necesare,

și deci neglijând comerțul legal, care la rândul lui de ase-

menea va neglija să-și achite impozitele, neavând de unde-și procura resursele de câștig, pe care le avea și după care plătea considerabile sume în impozite, cam aproape chiar jumătate din venitele Statului.

Contribuabililor, în urma cazurilor semnalate, ar fi necesar să li-se acorde pașuri,

dându-li-se posibilitate, ca să-și achite impozitele chiar și în rate lunare sau bilunare,

ca să poată face față nevoilor, iar întreprinderilor nici în caz de neplată a impozitelor

să nu li-se întreprindă licitații, ci dispozițiile concordatului preventiv,

acelora cari au ajuns în insolvență. Astfel s'ar contribui și la consolidarea vieții economice atât de sdruncinată, evitându-se complicațiile cari s'au ivit până acuma cu ocazia licitațiilor întreprinse în cele mai multe cazuri din diverse interese meschine, cari au contribuit numai la discreditarea vieții noastre economice.

Pregătirea noului regim bancar

Noua lege bancară, care va fi votată în viitoarea sesiune a Parlamentului e în curs de pregătire. La elaborarea ei colaborează câțiva fruntași ai vieții juridice și bancare. S'a și început adunarea materialului și studierea legilor bancare din țările apusene.

A Halmi Egyesült Bank felemelte alaptökéjét

7750 darab új részvényt bocsátottak ki

A Halmi Egyesült Bank augusztus hó 28-án rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen elhatározta, hogy alaptökéjét felemeli.

A banknak eddigi alaptökéje mindössze 270.000 lej volt, amely alacsony alaptőke az in-

tézetnek jelentős forgalma mellett már nem felelt meg és ezért határozta el a bank, hogy alaptökéjét 7750 darab új részvénykibocsátásával felemeli. Az új részvények kibocsátási árfolyamát a közgyűlés 127 lejből állapította meg, amely ösz-

szegből 120 lej a felemelt alaptökét illeti, míg 52 lej a tartaléktőke gyarapítására fordítanak.

A felemeléssel a bank alaptökéje 1,200.000 lej lesz, míg az új dotációt is beleszámítva, tartaléktökéje 638.000 lejre emelkedett.

A közgyűlés befejezése után az új részvényeket a bank igazgatóságának tagjai és a bank részvényei iránt érdeklődők teljes számban lejegyezték.

24 százalékkal csökkent a prosperitás az amerikai iparban

A National City Bank most közreadott gazdasági jelentése szerint az amerikai iparvállalatok prosperitása 24 százalékkal romlott az év első felében. A bank 275 iparvállalatot vett a statisztika alapjául s számításai által a következő képet kapta a petroleum-vállalatok nyeresége 35, a többi vállalatoké 67, villamosági iparé 15, textiliparé 47, cigarettapapiré 37 százalékkal csökkent.

Viszont a vasutfelszerelési vállalatok prosperitása 19, a kozmetikai és parfümiparé 15, papiriparé 22, cipőiparé 12, vendégiparé 20 és a szórakozási iparé 46 százalékkal emelkedett.

Állami monopolum Romániában az autóbusszokkal való fuvarozás

A mechanikai vontatású járművek által való fuvarozásnak a közutakon történendő kihalásáról megjelent törvény kimondja, hogy: a közutakon való fuvarozás mechanikai vontatású járművekkel, amelyek nem sineken közlekednek, utasok, podgyász vagy áruk részére állami monopolumnak tekintik és a Munka- és Közlekedésügyi miniszterium által gyakoroltatik.

A létező koncessziók, amennyiben azok a törvényes alakiságok betartásával jöttek létre, érvényben maradnak lejáratukig.

Insolvența fabricii „Klotild” din Oradea

Fabrica de vopsele „Klotild” din Oradea, ajunsă insolubilă continuă tratativele cu creditorii cărora le-a oferit o cotă de 75 la sută.

Pasivele firmei sunt de 7 milioane lei.

Az aradi céghivatal hirei

Az aradi törvényszék céghivatala a következő cégváltozásokat jegyezte be:

Aradi Sertéshizlalo és Malomipar Rt. felszámolását a törvényszék bejegyezte. Felszámolók *Fenyő Jenő, Gaál József és Rajz Jenő.*

Borosjenői Kézműiparosok Takaré- és Hitelintézete Rt.-nál *Csapó Caprariu György* igazgatósági tagságát és cégjegyzési jogosultságát a törvényszék bejegyezte.

Aradana Banca de Credit pentru Industrie și Comert S. A. aradi cégnél a törvényszék bejegyezte, hogy cégét *Banca Aradana S. A.-ra* változtatta át.

Koch Károly aradi építész cégét a törvényszék bejegyezte.

Grundmann Vasárügyár Rt. aradi cégnél *Kely István* cégjegyzői minőségét és jogosultságát pp. toldalékkal a törvényszék bejegyezte.

Cultura Böhm et Co., aradi céget a törvényszék törölte.

Nadlacana Takaré- és Hitelintézet Rt. felszámolás alatt álló nagylaki banknál *Roscau D.* felszámolói minőségét a törvényszék törölte és helyébe bejegyezte *Dimitrie Dragant* és *Constantin Torneant.*

Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár Rt.-nél a törvényszék bejegyezte, hogy magábaolvasztotta a *Körösjenői Takarékpénztár Rt.-ot.*

Szilágyi Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezetenél *Lungu R. Stefan, Szabasi Károly* és *Bán András* igazgatói minőségét és cégjegyzési jogosultságát a törvényszék törölte és helyükbe bejegyeztettek *Kraszel Antal, Mladin Miklós* és *Kati Ferenc.*

Kényszeregyezséget kért az évszázados Dell'Orto cég

Több mint száz esztendő multra tekint vissza a nagyváradi *Dell'Orto*-féle magkereskedés, amelynek mostani tulajdonosa: *Stankovich Zoltán* kényszeregyezségi kérést nyújtott be a törvényszékhez.

A szolid alapon dolgozó tekintélyes céget sem kímélte a gazdasági válság pusztító vihara. A mezőgazdaság krízisét neki is meg kellett éreznie és nem kis mértékben befolyással volt az üzletmenetle az a körülmény, hogy a nagy uradalmak megszüntte folytán a kertészeti magvakban alig volt valami kereslet.

Reglementarea comerțului de semințe

La 22 Septembrie a fost convocată la ministerul de agricultură, o comisiune specială pentru a studia reglementarea comerțului de semințe de lucernă și trifoi. Este vorba a se lăsa liber la export semințele de lucernă și trifoi nedescucutate și care se găsesc în mare cantitate la noi în Transilvania.

Uj igazgató a Soc. Bancară Română aradi intézeténél

A *Societate Bancară Română* aradi fiókjánál, amely a volt *Erdélyi Hitelbankból* alakult, az utóbbi időkben szokatlanul gyakran történik változás az intézet vezetése körül. *Fejér Gábor* és fivére botrányos távozása után néhány hónap óta egy berlini fiatalember *Zöpfl Rudolf* intézte Aradon a *Bancara* ügyeit. A bukaresti központ, mint értesülünk, helyébe már is új vezetőt szemelt ki az aradi fiók élére. *Zöpfl* október hóban eltávozik Aradról és utódja egy bécsi ember: *Friedland*, az egykori *Italo-Wiener Creditbank* volt cégvezetője lesz.

A Krasznai Takarékpénztár Rt. fuziónál a Szilágyvármegyei Kereskedelmi és Iparbankkal

A KRASZNAI TAKARÉKPÉNZTÁR RT. szeptember hó 16-án rendkívüli közgyűlést tart, amelyen elhatározza, hogy fuziónál a SZILÁGYVÁRMEGYEI KERESKEDELMI ÉS IPARBANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁGGAL, amelynek székhelye Szilágyssomlyó.

A Szilágyvármegyei Kereskedelmi és Iparbank Rt. ugyancsak a szeptember 16-án megtartandó rendkívüli közgyűlésen ratifikálja a fuziót és két igazgatósági, valamint egy felügyelőbizottsági tagot fog választani.

Acțiunea guvernului pentru scăderea dobânzilor

Importanța consătuire dela Finanțe — Va fi scăzut scontul Băncii Naționale?

La Ministerul de finanțe a avut loc o importantă ședință a comisiunei formată din dnii miniștri *V. Madgearu, I. Mihalache, M. Manoilescu* și *Gr. Gafencu*, comisiune însărcinată cu aplicarea programului pentru ameliorarea crizei de credit în agricultură.

La ședință au fost invitați și reprezentanții *Băncii Naționale, Institutului de credit tranzitoriu, Băncii Centrale* a Cooperativelor și *Cassei rurale*, anume dnii *Oskar Kiriacescu, Stoicescu, Gusti, S. Ștefănescu* și *C. Partenie.*

D. Virgil Madgearu a făcut o largă expunere a programului stabilit recent de delegația economică a guvernului

în vederea scăderii dobânzilor și în genere a ameliorării situației

A termés exportképességét fogja fokozni és a raktárhálózatot kiépíteni a Gabonakivíteli Központ

Három osztálya lesz a romániai gabonacentrálénak

Bukaresti tudósítónk jelenti: A kormány megvalósította régi tervét és felállította a *Gabonakivíteli-Központot.* Csak ily módon látja ugyanis biztosíthatónak a *termés exportképességét* és a *raktárhálózat kiépítését.*

A gabonaközpontnak 3 osztálya lesz, az egyik a hirszol-

A *Bancara Română* aradi fiókjának leendő főnökét egyébként bizonyos vonatkozások fűzik *Kapralik Leóhoz.* *Kapralik* különben egyik közeli rokonát őhajtotta nemrégiben a brassói fiók főnöki állásában helyezni, ami azonban nem járt sikerrel.

Az aradi fiók élére tehát rövid idő alatt a harmadik vezető kerül, ami az intézet szempontjából előnyös nem lehet, mert a folytonos változás nem nyújt módot a vezetőknek a piac megismerésére és a felelősködés érintkezés folytonosságára.

ból és titkárságból áll. Az elnöki tanácsban helyet foglal egy miniszteri kiküldött, a gabonaexportörök szövetségének az elnöke, a kereskedelmi és iparkamarák szövetségének egy delegátusa, 4 gabonaexportör, továbbá a vasut-, hajózási, pénzügyminiszterium, a vám és a posta egy-egy képviselője. A központ ügyvezetését a titkárság intézi. A központ nagy súlyt fog helyezni a termelési propagandára, valamint a piaci helyzetnek állandó ismertetésére a termelőkkel.

Itt írjuk meg, hogy a napokban megalakult a *Román Nemzeti Kivíteli Intézet*, melynek élére a mezőgazdasági kamarák elnökét, *Camarescu* volt minisztert nevezték ki. *Camarescu* professor nemzetközi viszonylatban is ismert és elismert kiváló agrárszakember, aki a mult esztendei nagysikerű nemzetközi agrárkongresszus rendezője volt. Az intézet vezetőségében helyet foglalnak az érdekelt miniszteriumok és érdekképviseltek delegátusai is.

Reduceri pe căile ferate

Comitetul de direcție cfr. a aprobat o reducere de 50 la sută din taxele tarifare, numai la înapoarea participanților *Expoziției internaționale de automobile din Praga*, care va fi deschisă între 22—29 Octomb. a. c.

S'a mai acordat acciși reducere participanților la *Congresul mondial de credit și incasso*, ce se va ține la Viena, între 14 și 18 Decembr. a. c.

Kényszeregyezséget kért Tenke legnagyobb malma

Az állandó rosszabbodó gazdasági viszonyoknak újabb áldozata van. Biharmegye egyik legismertebb malmának tulajdonosai, a tenkei *Medra Testvérek* kérték meg dr. *Virányi Lajos* ügyvéd útján a kényszeregyezséget. *Medraék* a buza és a többi terményárak rohamos esése és különösen a magas adó tette tönkre. Jellqnzó, hogy annyi adót kell a cégnek fizetni, mint amennyi néhány évvel ezelőtt az adóalapjuk volt.

A cég aktívája 6 millió lej, passzívája 5,200.000 lej. Bekebelezett és fedezeti adósság 3,200.000 lej, úgy hogy a fentmaradt kb. 2,880.000 lejre 1 millió 800.000 lej fedezet van. A kérvényben *Medra Testvérek* hatvan százalékos egyezséget ajánlanak fel 18 havi részletekben.

Comunicările Camerei de Comerț și Industrie Cluj.

No. 3559. și 3626/1930.

Italia și Germania caută pentru cumpărare mere, diferite specialități mari. Cel interesați sunt rugați a se adresa cu oferte Camerei de Comerț și Industrie Cluj.

gálati osztály, mely a belföldi és külföldi piaci hirsanyag beszerzésével foglalkozik, a második a szállítási osztály, amely a szárazföldi és vízi szállítás kérdéseit intézi, végül a harmadik, mely a belföldi piac technikai kérdéseivel foglalkozik. A központ vezetősége választmányból, elnöki tanács-

Fizetésektelenségek, kényszeregyezségek, csődök

A nagyváradi törvényszék omologálta Heller Henrich margitai textilkereskedő kényszeregyezési kérését.

A *Jakobi Testvérek* nagyváradi kenyérgyár kényszeregyezési ügyében megtartott tárgyaláson a hitelezők többsége elfogadta a cég ajánlatát.

Berger Simon et Co. nagyváradi cég kényszeregyezési ügyében október 9-én tartja meg a tárgyalást a törvényszék. A cég ajánlatát megváltoztatta és a fizetések megkezdésére és teljesítésére az eredetnél rövidebb határidőt ajánlott fel.

Spitzer és Lengyel cég kényszeregyezési ügyében a hitelezők többsége a cég ajánlatát elfogadta és így a nagyváradi törvényszék a cég kényszeregyezését „in fond” megerősítette.

Henz János perjámosi textil- és rövidáru kereskedő 18 hónap alatt fizetendő 55 százalékos kvóta felajánlásával magánegyezségi tárgyalást folytat hitelezőivel. A cég passzívainak összege hárommillió 500.000 lej, az aktívák összege 3 millió.

Gitye gépgyár kényszeregyezési ügyében a nagyváradi törvényszék elhalasztotta a szeptember 3-ára kitűzött tárgyalást.

Schönzweig és Beer nagyváradi festékkereskedők kényszeregyezési ügyében a hitelezők többsége elfogadta a felajánlott kvótát és a nagyváradi törvényszék a cég kiegyezéséhez „in fond” hozzájárult.

Kinevezték a temesvári árutőzsde ügynökeit

A kereskedelemügyi minisztérium a temesvári árutőzsdénél rendszeresített 17 ügynöki állásra eddig a következő tizenegyet nevezte ki: Holländer Miksa, Grün Sándor, Ritter Károly, Czilezer Lajos, Mihályfy Fimil, Arkád Lutzató, Montag Fülöp, Klein Ignác, Radó Lajos, Sozászky Dezső és Weisz Mátyás.

Pénztultengés Svájcban

Svájceban a pénzhiány soha nem látott méreteket ölt, ugyannyira, hogy az intézetek szinte hétről-hétre kénytelenek mérsékelni a betétek után fizetendő kamattételeket.

A kamatozatlan zsirokövetelések összege a svájci jegybanknál a legutóbbi héten 49 millió frankkal emelkedett és rekordszinviszont ért el, jelölve annak, hogy milyen nehéz dolg most Svájcban a tőkét rövid lejáratra elhelyezni.

A hallatlan pénzhiány állandó forrásai azok a tőkék, amelyek Németországból, Angliából és legutóbb Spanyolországból is egyre nagyobb tömegben özönlenek Svájc felé.

Banca Ardeleană și-a instalat filiala în Brașov în somptuosul său palat

Palatul băncii a costat 16 milioane

Banca Ardeleană, continuând să se estindă, după cum se știe, a cumpărat palatul Spitz din Brașov, str. Schitului No. 7., cu suma de 16 milioane lei.

În palatul cumpărat renovat complet în decurs de trei luni, și-a instalat filiala brașoveană, în frontul din spre stradă,

modern aranjat în local elegant de bancă,

în care mai nănta a fost închiriat „Cooperativei librăriei”.

Exteriorul palatului cumpărat, este foarte frumos și impozant chiar și din punctul de vedere arhitecturistice, dând un aspect estetic străzei. Deja la intrarea în localul de bancă, putem să constatăm în primul rând că hall-ul este foarte ideal și luminos, având aier plă-

cut, peretii și colonnele înbinate în gravuri de stejar, lampe ornate și tablite elegante cu texturi explicative în trei limbi.

Dintre încăperile biurolui, al directorial, cel al locuitorului, al casieriei, al secției de safe-depozite, al centralei telefonice, al arhivei și al expediției, ca și altele,

au aspectul celor mai moderne și mai confortabile biuouri,

care atrag admirația unui mare public nobil din viața economică a orașului, care-i dorește mare succes și spor la muncă dlui Andor Hollósi, directorul executiv al filialei brașovene a Băncii Ardelene.

Lucrările de construcție ale palatului au fost conduse de către dl. arhitect Gheorghe Guth.

Az I. T. T. Kolozsváron építi fel a telefongyárat

A kolozsvári gyár egyik leghatalmasabb üzeme lesz Európának — Bukarestben lesz a kábelgyár

Az ITT telefonkoncessziós társaság

Kolozsváron építi fel a szerződésben kötelezett két telefongyár közül az egyiket.

A munkálatok már ősszel megkezdődnek és erre a célra megvásárolták a Kolozsváron már évek óta fennálló Energia kevéssé foglalkoztatott telefongyárat. A gyár megvásárlása perfektnak tekinthető.

Az ITT új alapokra fekteti a kolozsvári gyárat. Miután

óriási szükséglet fedezéséről van szó, mert

az ITT egész Kelet-Európában lévő érdekeltségei részére kolozsvári gyárában akarja előállítani a telefonapparátusokat,

a kolozsvári gyár egyik leghatalmasabb ilyen szerű üzeme lesz Európának, amely legalább 7—8000 munkást fog foglalkoztatni.

A szerződésben felállítani vállalt kábelgyárat az ITT Bukarestben építi meg.

Controlul societăților de asigurări

In comisia constituită pentru controlul activității societăților de asigurări este numit numai în singur ardelean

Comisia înființată pentru controlul activității societăților de asigurări și-a început activitatea, având din Ardeal nu-

mai un singur membru, pe dl. Stefan Boer, director general la Societatea Ardeleană de Asigurări Generale.

Totis Rezső a temesvári árutőzsde elnöke

Kun Richárd és Brebenár Vazul az alelnökök — „Az emberi zseni és akarat minden akadályt le tud küzdeni!”

A temesvári árutőzsde tanácsa a napokban tartotta meg alakuló gyűlését, amelyen Rothbart Jakab, az ideiglenes bizottság elnöke bejelentette, hogy az ideiglenes tőzsdebizottság működése megszűnt és annak nevében a mandátumot leteszi. A tőzsdetanács egyhangulag, nagy lelkesedéssel Totis Rezső belga királyi konzult a Gyapjúipar Rt. vezérigazgatóját választotta az árutőzsde elnökének, alelnöknek pedig Kun Richárdot és Brebenár Vazult.

Totis Rezső elfoglalta az elnöki széket, megköszönte a bizalmat, majd a tőzsde feladatáról beszélt.

A mezőgazdaság, — mondta — amely hozzánk a legközelebb áll, letargiában senyved és ebből a letargiából kifolyólag

senyved az ipar és a kereskedelem is.

— Így tehát reánk ruházott kötelességünk, hogy legalább megkíséröljük a mezőgazdasági termények értékesítése révén a

temesvári árutőzsdén a kereskedelmet felélénkíteni. Ennek a célnak az érdekében minden lehetőséget el kell követnünk, hogyha a jelenlegi helyzet mellett nem is várhatunk óriási eredményt. Dolgoznunk kell!

— Biztosíthatom önöket arról, hogy ezt a tisztségemet ugyanazzal a tárgyilagossággal fogom betölteni, mint erről a múltból volt alkalmuk meggyőződést szerezni és minden oldalról jövő igazságos és indokolt ügynek elnöki tisztségemben igaz és őszinte istápolója leszek. Tény, hogy súlyos időket élünk és

az életstandardunk további hanyatlása fenyeget.

De éppen úgy, amint nem vég nélküliek a boldog és jó napok, úgy a rossz időknek is véget kell érniük, mert

az emberi akarat és zseni minden akadályt le tud küzdeni.

— Ezt is leküzdi. Leküzdi majd a gazdasági létünk fekete és szomorú árnyoldalait is. Még egyszer köszönöm a belém helyezett bizalmat és szavaimat a régi magyar közmondással zárom: *Segíts magadon, az Isten is megsegít!*

Totis Rezső indítványozta, hogy az ideiglenes bizottságnak és elnökének eredményes működéséért jegyzőkönyvi köszönetet szavazzanak. Az elnöki indítványt egyhanguan elfogadták és Totist beszéde után zajos óvációban részesítették.

Bilanțurile corporațiilor industriale

Ministrul de Industrie și Comerț a dat o decizie prin care hotărăște că bugetele și bilanțurile anuale ale corporațiilor industriale din Ardeal și Banat, întocmite în conformitate cu statutele respective, vor fi înaintate, pe cale ierarhică, Ministerului Industriei și Comerțului, spre aprobare și numai după ce vor fi fost aprobate, vor deveni operante.

După aprobarea acestor bugete, de către minister, nici o altă hotărâre modificatorie, luată de corporații, nu va putea deveni operantă, decât tot cu aprobarea ministrului.

Augusztus második felében naponként 320 vagon tűzifa érkezett Bukarestbe

Bukaresti tudósítónk jelenti: Tekintettel arra, hogy szeptember 1-én hatályát veszítette a tűzifa kedvezményes vasúti tarifája, augusztus hó második felében naponként átlagosan tíz tehervonat is érkezett Bukarestbe, amelyek egyenként 32 vagonból állottak és tűzifát szállítottak a főváros részére.

A különböző hatóságok és közigazgatás részére augusztus második felében naponta 30 vagon tűzifa érkezett, míg a többi mennyiséget a magánfogyasztók, illetve kereskedők vették át.

NOTE

*

Desființarea debitelor de pe lângă fabrici. Ministerul de Finanțe a acordat un ultim termen până la 27 Septembrie, pentru debitele fabricanților de spirt, aflate pe lângă fabricile de spirt. De la 27 Septembrie, toate aceste debite vor fi închise.

*

Desființarea unor taxe de export. Ministerul de finanțe a trimis un ordin circular tuturor punctelor vamale prin cari li se face cunoscut că prin Inaltul Decret Regal Nr. 3102, cu începere dela 1 Septembrie 1930 se desființează taxele de export la hârtie și la pieile de animale mici (de oae, de berbec, de țapi, de capre, de miel etc.). Deasemeni, dela aceeași dată, taxa de export la derivatele laptelui și anume la brânzeturi de orice fel și la unt, se fixează la cinci sute lei de vagon.

Parchetele Kocsis din Brașov sunt escelente.

*

Importul de whisky și gin. Ministerul de Finanțe a trimis un ordin circular tuturor punctelor vamale prin care le face cunoscut că în conformitate cu decizia ministerială No. 248 611 din 23 Aug. a. c. se va permite importul băuturilor alcoolice mai mare de 40 grade, ca whisky și gin, fără a se mai dilua.

*

Impunerea alcoolurilor. Ministerul de Industrie și Comerț a trimis un ordin circular tuturor punctelor vamale, prin cari li se face cunoscut că supra taxa de 5 la sută pentru spirtul din vin, țuică și rachuri naturale din fructe, drojdie de vin și vin, precum și supra taxa de 20 la sută ad valorem pentru spirtul din cereale, se va aplica potrivit ordinului circular Nr. 204.518 din 8 Iulie 1930, fără a mai adauga taxele vamale.

A vilaggazdaság válságának okai

A vilaggazdaság válságának okairól s ennek megszüntetéséről tartott előadást Franck, a belga Nemzeti Bank kormányzója az intézet igazgatósági tanácsának. Franck a legnagyobb bajnak a mezőgazdaság és ipar fölös termelését tartja. Nagy szerepet játszottak az indiai politikai zavarok, a kínai, braziliai forradalom s Oroszországnak a viláfgazdaságból való kikapcsolódása.

Az északamerikai Egyesült államok vámintézkedései ugyanesak nagyon megrontották a helyzetet. A közgazdasági helyzet orvoslásának módját Franck eme három követelményben foglalja össze: a hitel olcsóbbá tétele, a piacok nemzetközi megszervezése s végül a köz, nevezetesen az állami pénzügyek föllendítése az egészséges és körültekintő gazdasági politika segítségével.

„Genneraro Morrone“ din Cluj exercită concurență ilioială ?

Sesizarea Camerei de Comert din Cluj

În Cluj, C. Regele Ferdinand No. 105, s'a înființat o nouă firmă în ultimul timp, anunțând prin foi volante, că reprezentând firma italiană *Eugenio Castelli*, desface mătăsuri originale cu prețuri reduse contrar comercianților din Cluj; despre cari susține, că

vând imitații de mătăsuri

în aviditatea lor de câștiguri ușoare.

Camera de Comerț din Cluj,

sesizându-se în urma nouilor apucături, a constatat, că

noua firmă exercită concurență ilioială

și a făcut denunț la Autoritatea Industrială, susținând, că prin nouile apucături se conpromit firme comerciale cinstite.

Autoritatea Industrială a pornit acțiune contra firmei pe baza legii, care reglementează concurența.

Milyen selymet árusít a Gennaro Morrone kolozsvári olasz cég?

Keresetehesek-e a kolozsvári kereskedők? — A kolozsvári kereskedelmi kamara tisztességtelen versenyért feljelentette az olasz céget — Az iparhatóság megindította az eljárást

Néhány hónapja *Gennaro Morrone* céggel magát olasznak nevező cég Kolozsváron, a Ferencz József-ut 105. szám alatt selyemkereskedést nyitott.

A cég röpecdülakat hozott forgalomba, amelyen többek között felhívja a közönség figyelmét arra is, hogy ő az *Eugenio Catelli*-féle olasz gyár valódi selyemárúit árusítja igen olcsón,

ellentétben a kolozsvári kereskedőkkel, akiket keresetereheseknek nevez s akik cellulozéből (fakivonat, papír) készült selymet árusítanak.

A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara vezetősége hivatalosan megállapította, hogy a röpecdula tartalma a tisztességtelen verseny összes kritériumát kimeríti és ezért elhatározta, hogy a kolozsvári tisztességes kereskedők nevében fellép a meg nem engedett verseny

ellen és feljelentést tett az iparhatóságnál a Gennaro-Morrone cég ellen.

Az iparkamara feljelentésében arra hivatkozik, hogy a Gennaro Morrone cég által kiadott röpecdula tartalma mindenben

alkalmas arra, hogy a kolozsvári kereskedők jó hírnevét rontsa és a vásárlóközönséget a régi, megbízható kolozsvári kereskedőkkel szemben tartózkodóvá tegye.

Éppen ezért arra kéri az iparhatóságot, hogy indítsa meg az eljárást az olasz cég ellen a kereskedelmi törvényben lefektetett „tisztességtelen verseny megakadályozó” szakasza alapján.

Az iparhatóság az olasz cég ellen megindította az eljárást, amelynek fejleményeiről beszámolunk.

Uzinele „Skoda“ și „Astra“ cer concesiunea monopolizărei transporturilor cu autobuse

Ele ofertă și un împrumut de 4 miliarde

Guvernul căutând să monopolizeze transportul cu autobuse a primit mai multe oferte, în cari se cere concesionarea monopolului de transporturi cu autobuse.

Intre firmele ofertante în ultimul timp s'au încadrat și uzi-

nele *Skoda* din Pilsen, cari după cum ni-se anunță, au făcut ofertă împreună cu uzinele „*Astra*“ din Arad, oferind un împrumut de 4 miliarde lei și anual o arândă de 400.000 milioane lei.

Nadrágtartótól autóig mindent gyártani fog Romániában a Bata-cég

Középeurópának kétségtelenül legmozgékonyabb gyáripari cége a csehszlovákiai *Bata-cég*, amely, mint megirtuk, komoly előkészületeket folytat arra, hogy Romániában is gyárt építsen. A Bata-féle Zlini gyártelep nemesak hatalmas arányainál fogva volt már eddig is figyelemreméltó vállalkozás, hanem

szociális berendezkedésével is felülmutta a kontinens gyár-

vállalatainak nagy részét.

Német lapok hiradása szerint a Bata-cég Zlini üzemének nagyarányú kibővítésére készül.

Batáéknak az a tervük, hogy nemcsak cipőt gyártanak, hanem nadrágtartótól kezdve kész öltönyig minden ruházati cikket.

A további terv, amely autó- és autógummi gyártására is beren-

dezkedik a Bata-cég, amely már megegyezett a Peugeot francia autógyárral s Peugeot-rendszerű autótokat állít elő az eddig forgalomban levő autóknál sokkal egyszerűbb, de olcsóbb kivitelben. Amit az amerikai autógyárban Ford ért el, azt akarja most Európában megvalósítani Bata, hogy

a kis fizetésű és jövedelmű munkások és tisztviselők is autót vehessenek.

A Bata-gyár ezenkívül megvásárolt egy pneumatik szabadalmat, amely lehetővé teszi, hogy az autógummit a mostaninál sokkal olcsóbban és tartósabb minőségben állítsa elő.

Ezek után valószínű, hogy a Batáék Romániában felállítandó gyára sem kizárólag cipőgyár lesz. Mindez kevéssé vigasztalja-e azokat a cipőkészítő iparosokat, akik így is panaszkodnak a Bata-gyár konkurenciája miatt.

A romániai importmarha kontingensének elosztása Csehszlovákiában

Prágából jelentik: *Matousek* kereskedelemügyi minisztert a mult napokban fölkereste a csehszlovákiai kereskedők szövetségének küldöttsége s azt kérte, hogy a román import vágómarha kontingenst arányosan osszák szét az importőrök között.

Az évi kontingens 3500 drb. szarvasmarha és 2000 darab sertés. A marhakereskedők szövetsége azt kéri, hogy a minisztérium a kontingens igazságos szétosztása érdekében állapítson meg irányelveket. A miniszter megígérte, hogy az érdekelteket szakértekezletre hívja meg s annak eredménye alapján szétosztja a román importmarha kontingenst.

Francia kereskedelmi attasé Kolozsváron

A francia kormány, amelynek gazdasági gondjai mint-hogy bankjegyenek aranyfedezete már a 100 százalékot is meghaladja, — lényegesen csökkentek, mégis intenzíven foglalkozik kereskedelmi összeköttetésének kiépítésével.

E cél érdekében *Kolozsváron kereskedelmi kirendeltséget szervezett*. Az attasé tisztséggel a kereskedelmi és ipari miniszter *Fernand Malgrat* urat bizta meg, aki irodáját Mátyás király-ucca 1. sz. alatt meg is nyitotta.

A kereskedelmi attasé mindenkinek szívesen szolgál kereskedelmi ügyekben olyan felvilágosítással, amely a Franciaország és Románia közötti kereskedelmi összeköttetésre vonatkozik.

Az alsóvalkői országos vásárok

Valcául de jos—*Alsóvalkón* a folyó évi őszi országos vásárt szeptember 22-én és 23-án tartják meg. Első nap lesz az állatvásár, másodnap a kirakóvásár. Vasútállomás: *Nuşfalău*—*Szilágynagyfalú*. Autóbuszjárat.

Noua convenție de comerț franco-română

Declarațiile d-lui dr. Ernest Ene, secretarul general al Ministerului de industrie

D. Dr. E. Ene a făcut reprezentanților presei următoarele declarații:

— În primii 10 ani după război, adică până în 1918, diversele guverne române, care s'au succedat în fruntea acestei țări nu au avut o politică comercială externă destul de bine definită, astfel ca să poată asigura un regim de stabilitate activității economice interioare, precum și importului din străinătate, iar pe de altă parte să obțină de bușeuri noi, păstrând în același timp piețele deja câștigate pentru produsele românești. Mai întâi de toate lipsea un tarif vamal bine echilibrat și stabil; apoi convențiunile comerciale cu marile țări care se interesează de piața română, atât din punctul de vedere al importului cât și al exportului.

— De pe urma acestei stări de lucruri a avut mult de suferit dezvoltarea economică a României și, din nenorocire mult timp de aci înainte vor fi simțite consecințele acestei lipse de politică comercială bine schițată. Într'adevăr, între timp protecțiunea agrară și industrială accentuându-se foarte mult, a făcut extrem de grea deschiderea și consolidarea de bușeurilor.

Programul Madgearu

— Guvernul dlui Iuliu Maniu, găsim această situație penibilă la venirea la cârmă, a adoptat programul dlui Virgil Madgearu, ministrul de comerț și industrie, care program se compunea din 3 puncte principale.

a) revizuirea tarifului vamal român și crearea pentru acest tarif a unei baze stabilite și legale.

b) deschiderea de tratative pentru convențiunile comerciale;

c) intensificarea exportului prin reorganizarea și suprimarea prohibițiilor existente.

Noul tarif vamal

— În August 1929 Parlamentul aprobă noul tarif vamal care intră imediat în vigoare. Tariful conținea numeroase și folositoare schimbări și este întemeiat pe bazele unui protecționism moderat, inspirat de principiile dela Geneva din 1928.

Pe baza acestui tarif au fost începute negocierile pentru încheierea de convențiuni comerciale cu cele mai multe țări.

Convenția Franco-Română

— Primele discuțiuni au avut loc cu Franța.

— Tendința Delegației române a fost de a mări extinderea acordului dincolo de cadrul

obișnuit al convențiilor comerciale și de a încerca o colaborare economică, pe care, de altfel o îngăduie atât prietenia cât și structura economică a ambelor țări.

— În bună parte eforturile Delegației Române au reușit. Au fost așezate primele temelii iar lucrările ce vor urma vor permite crearea unui cadru larg pentru o mișcare de

schimb comercial activ, o colaborare în petroluri și organizarea de transporturi rapide și ieftine, spre cel mai mare folos pentru numele țării.

— Comisiunea a făcut toate eforturile pentru a învinge dificultățile ce se iveau la fiecare pas și a găsit formulele tranșionale necesare pentru ducerea tratativelor la bun sfârșit.

Rezultatele obținute

— Rezultatul acestor lungi negocieri a fost cristalizat în:

a) o convenție de stabilire, b) o convenție de comerț și navigație, și

c) acorduri economice suplimentare (anexe), privitoare la porumb, la petrol, tutun, transporturi pe cale ferată, transporturi maritime și aeriene.

Ce a obținut Franța

— Afară de avantajile convențiunei de stabilire și în cele 38 articole ale convențiunei de comerț, Franța obține reduceri asupra tarifului vamal român pentru produse ce interesează exportul ei anume pentru articolele următoare: brânzeturi, piei de șarpe, încălțăminte de fantezie, covoare, săpun, lichid natural de fantezie, orez sfărâmat, făini preparate cu lapte, ulei de rețin brut, fructe coloniale, obiecte artistice de sticlă, unelte, mașini agricole și viticole, comptoare de gaz, medicamente, articole de parfumerie.

— În ceea ce privește țesăturile și alte articole de mătase, reducerile ce au fost acordate industriei franceze sunt importante.

— Guvernul român a voit să facă posibilă reluarea exportului mătăsărilor franceze în România și în același timp, prin scăderea taxelor vamale, a voit să suprima contrabanda ce se făcea cu aceste mărfuri și care lipsea tezaurul român de venituri importante.

— Trebuie observat că tariful vamal român, impune la aceleași taxe articolele de mătase naturală cât și artificială. Prin faptul acesta, mătasa naturală, care interesează mai mult Franța decât mătasa artificială deoarece prima este un fabricat care își trage materia primă din agricultură este foarte mult avantajată și trebuie să recunoaștem că și consumatorii sunt și ei avantajați, deoarece pot cumpăra mai ieftin o marfă de o calitate superioară.

Ce a obținut România

— În compensațiunea acestor avantajii, România a obținut tariful minimal francez, în întregime sa, beneficiul larg al clauzei națiunei celei mai favorizate, o reducere de 30 la sută asupra taxei aplicate porumbului românesc specificat și consolidarea taxelor și regimului actual al unei serii de produse interesând exportul român. Totodată s'a obținut din partea guvernului francez declarațiuni importante în chestiunea petrolului românesc, în vederea unei mari dezvoltări a exportului de produse rafinate și de țifei în Franța, piață extrem de interesantă și necesară pentru noi. Guvernele au căzut de acord a examina în timpul cel mai scurt un program de ansamblu, menit a realiza de îndată și practic dezvoltarea afacerilor de petrol românesc în Franța. În plus s'a obținut posibilități pentru plasarea tutunului și țigaretelor românești.

— Ca în orice tratat bilateral nu s'a putut realiza tot ceea ce fiecare parte a nădăjduit. Totuși având în vedere tendințele neclarificate încă ale politicii comerciale mondiale și condițiunile interne ale Franței și ale României, precum și faptul că pentru prima oară se discutau contradictoriu interesele economice franco-române, tratatele încheiate și aranjamentele anexe, precum și schimbul de vederi avute cu acest prilej, reprezintă maximum de rezultate ce s'ar fi putut obține și este sigur că relațiunile comerciale între ambele țări vor intra în faza de dezvoltare de mult așteptată.

— Pot să adaug — a terminat d. dr. Ernest Ene. — că ceea ce s'a înfăptuit este mai mult decât o convenție de comerț tarifară, colaborări economice între Franța și România, două țări cu o structură economică ce se poate intercompleta și cu legături așa de vechi politice și intelectuale.

Loteria societății Salvarca din Cluj pentru ridicarea unui nou cămin

Societatea „Salvarca” din Cluj, care are în urma ei o activitate prodigioasă de mai multe decenii, dând ajutoare în sute și mii de cazuri cetățenilor acestui oraș, fără deosebire de religie și naționalitate, sub povara unor împrejurări este nevoită să cedeze actualul său cămin, Institutului surorilor de caritate.

Institutul este subvenționat de fundația Rockefeller cu condiția ca în aceeași clădire să nu se afle altă organizație. Statul nevoind să piardă subvenția însemnată pe care o acordă fundația Rockefeller, a căzut de acord cu Soc. Salvarca ca aceasta în urma unei despăgubiri să evacueze actualul său cămin redându-l pentru scopul mai sus amintit.

Tot pentru a despăgubi Soc. „Salvarca” Ministerul finanțelor și al Ocrotorilor Sociale cu No. 5297—A a acordat permisiunea aranjării unei loterii de 15,000.000 lei.

În fruntea Comitetului de organizare a Loteriei stau d. prof. univ. Dr. Coriolan Tătaru și prof. Dr. Daniel Konrad directorul Salvării, organizarea tehnică fiind încredințată dlui Iuliu Balázs secr. gen. pensionat al Camerei de Industrie și Comerț și Dr. Nicolae Ligethy.

Organizatorii tehnici dispun de o mare experiență în această materie. Loteria Spitalului evreesc a fost organizată tot de acești doi. Persoana lor este o garanță că loteria se va desfășura în cea mai deplină legalitate, totul depinzând de norocul cumpărătorului.

Biroul „Lotăriei Salvării” funcționează în strada Memorandumului No. 16, unde se fac toate pregătirile ca tragerea să nu sufere nici o întârziere.

Din partea noastră salutăm cu bucurie noua Loterie organizată pe baze cinstite. Publicul care a fost înșelat până acum în mai multe rânduri prin loterii necinstite, de data aceasta va putea să plaseze fără nici o grijă bani în loteria „Salvarca” care se aranjează în condițiile cele mai bune, orice păcăleală fiind exclusă.

Tragerea se va face la 21 Decembrie 1930.

471 iparengedélyt adtak vissza Temesváron

Temesvárról jelentik: A város ipariügyi osztályának kimutatása szerint ebben az évben eddig 471 iparengedélyt adtak vissza Temesváron. Ezzel szemben az ipariügyi osztály kiadott 498 új iparengedélyt és pedig 177 engedélyt képsített iparosoknak, 211 engedélyt kereskedőknek, 72 engedélyt képsítés nélküli iparosoknak és 50 engedélyt más foglalkozásuaknak.

Ebben az évben eddig 5 gyárvállalat kapott letelepedési engedélyt Temesváron.

DIANA

sós borszesz, vezérképviselő „GEA” KRAYER. Főlerakat Balkán Impex, TIMIȘOARA.

Dela Bursa de mărfuri din Timișoara

Comisia formată din dnii prof. Dr. N. N. Stoike sindic al bursei, d. Țăranu Constantin membru în comitet și d. Dr. I. Păcurariu secretar al bursei au avut însărcinarea Comisiei interimare de a se duce la București pentru a interveni la Ministerul de industrie și comerț la accelerarea muncii mijlocitorilor oficiali și a confirmării din partea ministerului a membrilor aleși în comitet și a arbitrilor aleși în Camera de arbitraj a bursei.

Ministerul după cercetarea tuturor actelor prezentate de sus numita comisie a făcut aprobările convenite, urmând să apară decretul regal de numărare persoanelor prin „Monitorul Oficial“.

A világkereskedelem összeszregorodása

A világereskedelemben emlegetett értékösszegek a világgazdagság általános válsága folytán két okból is esőkkennek. Egyszer az árak alacsonyabbak, mint a multban voltak, máskor pedig az áruforgalom jelentősen kisebb, mint rövid néhány hónap előtt volt.

Negyvennyolc állam külkereskedelmére vonatkozó adatok tanulmányozása azt mutatja, hogy a folyó év első negyedének eredményei az 1929. év első negyedének eredményeivel szemben így apadtak: a behozatal 11.4, a kivitel 12.4 százalékkal visszaesett. A külkereskedelemnek ez a depressziója ez alkalommal a tengeren tullező, nyersanyagokat szállító államokat igen erős mértékben sújtotta, sőt erősebben, mint az európai államokat. A tengeren túl fekvő államok behozatala ugyanis 15.3, a kivitele 19.4 százalékkal esőkken, míg az európai államok behozatala csak 8.8, kivitele 5.5 százalékkal esett vissza.

Egyedül csak Svédország kivitele tud 1.4 százalékos emelkedést felmutatni. Németország kivitele 2.9, Franciaországé 5.4, Csehszlovákiáé 5.6, Svájc 6.7, Belgiumé 7.5 százalékkal esőkken. A kivitel esőkkenése legnagyobb az északamerikai Egyesült Államok külkereskedelmében, ahol teljes 20 százalék a visszaesés. Anglia kivitele 15.4, Olaszországé 10.7 százalékkal esőkken.

Convocare

La adunarea generală extraordinară a Cassei de Păstrare din Crasna S. P. A. care va avea loc în ziua de 16 Sept. 1930 a. m. la orele 11 la Crasna în localul propriu al Cassei de Păstrare.

Crasna la 23 aug. 1930.

Direcțiunea.

Ordin de zi:

1. Alegerea președintelui, a conducătorului și vericatorului procesului verbal al adunării generale.

2. Aducerea hotărârii în cauza fuzionării Cassei de Păstrare cu Banca Comercială și Industrială Sălăgiană.

„Bata“ înființându-și fabrică și în România va produce tot felul de mărfuri

Prin noua întreprindere se inițiază concurență contra uzinelor „Dermata“

Timișoara, Arad, Cluj și Satmar pentru „Bata“

Ziarul „Ardealul Economic“ a anunțat într'un număr trecut, că fabrica de ghetete „Bata“ din Cehoslovacia

și înființează în Româ-

nia o fabrică pentru a combatute concurența

uzinelor „Renner“ din Cluj, și „Turul“ din Timișoara, fuzionate sub firma „Dermata“ cu sediul în Cluj.

Reprezentanții fabricii „Bata“ au și urmat tratative pentru înființarea noii fabrici în România, care își contemplează începerea activității cu 5-6000 lucrători.

Dr. Dr. Iosif Fischer avocat în Satmar, din partea cooperativei Comerciale din Satmar, urmând tratative cu reprezentanții firmei „Bata“, a declarat că

sătmărenii primesc cu bucurie noua întreprindere,

căreia îi garantează chiar și teren viran gratuit din partea orașului, accentuând că și condițiunile sunt mai prielnice în această regiune, în care se găsește suficienți specialiști și mai ieftini, decât în centrele mari, în cari mijloacele de trai sunt mai grele. Dar tot atât de

cu plăcere acceptă noua întreprindere și orașele Cluj, Timișoara, și Arad etc.

Bata, înființându-și fabrica în România

va contrabalansa concurența uzinelor „Dermata“

din Cluj, respective politica, prin care dl. Moise Farkas caută să distrugă existența actualilor fabrici de ghetete.

Fabrica Bata din Zlin, de altfel a încheiat o tranzacție cu fabrica de automobile „Pegeot“ din Franța și este vorba să-și majoreze capacitatea de producție

estinzându-și activitatea și asupra altor ramuri de producție

pentru a fabrica tot felul de produse.

În acest scop a cumpărat un patent de pneumaticuri

cautând să producă mai ieftin cauciucuri. În consecință, desigur, că

nici fabrica din România nu va produce exclusiv numai încălțăminte,

ci și altfel de mărfuri de masă, contribuind la reducerea șomajului.

Szeptember 15-ig marad forgalomban az 5 és 20 lejes papírpénz

A beváltási határidő szeptember 15-én déli 12 órakor jár le

Megirtuk, hogy a pénzügyminiszterium a Banca Națională igazgatóságával egyetértőleg elhatározta, az 5 és 20 lejes papírbankjegyeknek a forgalomból való kivonását. A Banca Națională hirdetményt boesátott ki, hogy a bankjegyeket szeptember 1-én déli 12 óráig váltja be.

A városokban a beváltás zavartalanul megtörtént, a falvakban azonban a rendeletről későn értesült lakosságnál nagy mértékben maradt vissza 5 és 20 lejes papírpénz és ezért a beváltási határidő meghosszabbítása vált szükségessé.

A Banca Națională fiókjai szeptember elsején délután a következő távirati értesítést kapták a bukaresti központtól:

Az öt és husz lejes papírpénzek beváltási határidejét szeptember tizenötödikéig meghosszabbítottuk. Kérjük jelen távirati értesítés szerint eljárni.

A távirati rendelet alapján az öt és husz lejes papírpénzek beváltását a Jegybank összes fiókjai továbbra is zavartalanul eszközölik.

A Nemzeti Bank fiókjai szeptember tizenötödikén déli tizenkét óráig beváltják a papír öt és husz lejeseket és ezek szeptember tizenötödikéig továbbra is törvényes fizetési eszközként teljes érvényben maradnak.

Noul preț al gazului metan

O deciziune a Ministerului industriei și comerțului

Ministerul industriei și comerțului a adus o decizie prin care stabilește pentru intervalul dela 15 Septembrie până la 31 Decembrie a. c. prețul gazului metan, după cum urmează:

90 bani metrul cub pentru iluminat, 80 bani pentru menaj

și 70 bani pentru industrie.

Acste prețuri se înțeleg loco consumator.

Societățile și organizațiile de distribuție cari cumpără gazul dela societatea producătoare spre a-l distribui mai departe au dreptul să adauge la prețurile de mai sus lei 0,30 pro

mc.

Impozitele și toate taxele fiscale și comunale se vor calcula de societatea producătoare, separat, adăugându-se câte doi bani de fiecare metru cub de gaz.

Pentru funcționarii și pensionarii publici de Stat, județ și comună, se acordă gazul cu o reducere de 50 bani la sută, dar numai celor cari sunt capi de familie și al căror singur câștig este salariul sau pensia. Maximul cantității de care se va putea beneficia cu prețul acesta este aceea corespunzătoare pentru două camere și o bucatorie.

Plata facturilor de gaz va fi făcută de către consumatorii direcți ai societății producătoare sau cei ai societăților sau organizațiilor de distribuție cel mult în patru săptămâni de la data primirii facturilor contrar se va refuza furnizarea mai departe a gazului și se va calcula dobânda de întârziere dela data facturii.

În vederea unei reglementări cât mai raționale a distribuției gazului, toți consumatorii sunt obligați să aibă contoare verificate și instalate la începutul bransamentelor lor.

În caz contrar se autoriză societatea, să instaleze ea însăși contoare verificate, acolo unde e nevoie, urmând ca plata acestora să se eșaloneze pe un număr de ani proporțional cu puterea de plată a acelor consumatori.

Consumatorilor de gaz metan cari au contracte încheiate cu „Societatea Națională de Gaz Metan“ gazul se va calcula cu prețurile asigurate prin contract.

Ford nyolevan millió dollárt investál gyárának kiépítésére

A Ford Motor Company erre az évre új alapításokat, kibővítéseket és javításokat tervez, aminek költségvetése több mint 80 millió dollárra rug. Huszonnégy és fél millió dollár értékű műhelymunkát már kiadtak. Ford terjeszkedési programja Amerika legkülönbözőbb részeiben fiókgyarak alapítását tervezí és a meglevő művek korszerű javítását tartalmazza.

Nagyszabásu javításokat terveznek a társaság számos külföldi gyárában is, amelyeknek költségei a fenti összegben nem foglaltatnak benne. A már épülőben lévő gyári fiókok, valamint azok az új gyarak, amelyeknek tervei már elkészültek, 18 millió dolláros költséget igényelnek. Ez a program felöleli az edgewateri, richmondi, seattlei és még három más gyárat, amelyeknek működési helyéről legközelebb informálják a nyilvánosságot.

Közel egymillió dollárt fordítanak a deorborni gyárak villamosközpontjának kibővítésére, míg a boavistai gumigyár (Brazilia) átépítése egymillió dollárt igényel. További ötmillió dollárt irányoztak elő az Edison Technológiai Intézetre és Ford egyéb vállalataira, amelyek nem állnak közvetlen kapcsolatban az autó- és repülőgépgyárral.

Regulamentarea funcționării fabricelor de spirtuoase

Instrucțiunile Ministerului de Finanțe

Ministerul de Finanțe a trimis următoarele instrucțiuni organelor însărcinate cu aplicarea unei legi a spirtului:

Suprimarea debitelor de pe langa fabrici

Ministerul acordă un ultim termen până la 27 Septembrie pentru debitele fabricanților de spirt aflate pe lângă fabricile de spirt. La 27 Septembrie, veți lua măsuri pentru a închide toate aceste debite.

Funcționarea fabricelor de drojdie comprimată

Privitor la fabricile de drojdie comprimată, vă repetăm cererea noastră anterioară. Ne veți raporta numai cari fabrici funcționează și cari nu, — numai acestea interesând Ministerul — aceste fabrici neavând cotă, deoarece fabricarea drojdiei comprimate este liberă. Veți cerceta numai care fabrică lucrează și care nu lucrează, de când lucrează, înscriind în registrele d-voastră data când au încetat lucrul, în vederea aplicării penultimului alineat al art. 5, adică pierderea autorizației pentru nefabricare timp de trei luni.

Ne veți raporta dacă fabricanții de spirt și de bere, de drojdie comprimată au făcut sau nu declarație amănunțită, obligatorie după art. 8, în termen de 2 luni dela data publicării în Monitorul Oficial, adică până la 27 August, declarațiune care să cuprindă procedul tehnic actual întrebuintat la fabricare, cu un plan al încăperilor unde se află instalate aparatele și un plan al magaziiilor, cu indicațiuni asupra comunicării interioare și exterioare, precum și o listă a tuturor vaselor de depozitare și a rezervoarelor aflate în fabrică, cu capacitatea și locul în care se găsește în momentul aplicării legii, precum și celelalte amănunte prevăzute în art. 8 din lege.

În cazul când proprietarul vreunei fabrici nu a făcut declarația de care vorbim mai sus, ne veți comunica telegrafic numele pentru a-i aplica dispozițiunile art. 156, al. 1 din lege.

Lămurim că declarațiunea și planul au putut fi depuse la Administrația financiară — care este organul Ministerului — precum și la Ministerul de Finanțe.

Veți aplica aceste măsuri cu absolută strictețe neputând tolera nici o abatere din partea nimănui.

Funcționarea fabricelor de spirt agricol

Veți cerceta dacă vreo fabrică agricolă de spirt (cele prevăzute în art. 16) a cedat cota de contingent unei fabrici industriale de spirt. Lămurim că este

permisă cedarea cotei de contingent atribuită unei fabrici agricole de spirt către o altă fabrică agricolă, însă numai pe termen de un an și aceasta numai cu autorizația Ministerului Finanțelor, sub condițiunea ca fabrica care preia cota cedată să-și ia obligațiunea de a prelucra materia primă și de a crește numărul de vite proporțional cu cota cedată.

Măsuri contra falsificării bauturilor

Deoarece art. 74 din lege oprește pe comercianții din vin sau bere cu ridicata și pe întreprinzătorii de vinuri de a fabrica sau deține sub același acoperământ, în aceeași curte sau imobile învecinate, spirt industrial, spirt din vin, rachii industriale, lichioruri, romuri, vinuri, șampanizate, vinuri spumoase gazeificate, vinuri lichoroase, zahăr, stafide sau orice alte substanțe proprii falsificării, veți cerceta pe toți acești comercianți și întreprinzători și dacă veți găsi că contravin acestei dispozițiuni de o extremă importanță, veți comunica Ministerului pentru a ridica brevetele și a lua contra lor celelalte măsuri legale.

Deasemenea veți cerceta da-

că sub același acoperământ, în aceeași curte sau în imobilele învecinate cu depozitele de vinuri cu ridicata se află fabrici sau depozite de spirt industrial, fabrici sau depozite de spirt din vin depozite de rachiiuri, fabrici de vinuri șampanizate, de vinuri spumoase gazeificate, de vinuri lichoroase, de lichior și rom, depozite de zahăr, stafide sau alte substanțe proprii falsificării vinului, fabrici de limonadă, fabrici sau depozite de siropuri, băcăni en-gros de zahăr chiar dacă sunt înscrise sub firme deosebite sau nume diferite și chiar dacă aparțin la persoane diferite, — veți raporta Ministerului precum ea să ia măsurile legale.

Vanzarea vinului

Legea nepermițând punerea în comerț ca băutură a vinului sub 7 grade alcool, veți exercita acum când începe culesul viilor și vinificarea produselor viilor de hibrid, un deposit control asupra acestui produs și dacă veți constata contraveniri la dispozițiunile legii, veți opri eștemmte snrdl emfwy srdu vânzările, veți confisca marfa și veți comunica Ministerului pentru a lua măsurile legale date de contravenienți.

Denaturarea spirtului

Vă atragem din nou atențiunea asupra celor care sunt autorizați de a face denaturarea spirtului.

După art. 101 din lege, denaturarea nu se poate face decât numai cu autorizația prealabilă a Ministerului de Finanțe în prezența delegaților săi și a Ministerului de Agricultură și Domenii. Sub nici un cuvânt nu putem tolera ca denaturarea să se facă fără asistența delegaților Ministerului de Agricultură și Domenii.

Constatăm că ați slăbit cu totul controlul întrebuintării spirtului denaturat la fabricile și industriile cari au dobândit acest fel de spirt pentru sco-

puri industriale. Supraveghiați de aproape întrebuintarea spirtului denaturat la toate fabricile și industriile cari l-au dobândit, cerând socoteală de modul întrebuintării. Veți face cel puțin odată pe săptămână acest control la fiecare fabrică sau industrie și veți raporta săptămânal, Ministerului rezultatele.

Acest control fiind foarte însemnat, vă înștiințăm că nu putem tolera nici abateri nici neglijențe dela exercitarea lor.

Limita debitelor în comunele urbane

Urmând a se constata care este numărul de debite în co-

munele urbane — în conformitate cu art. 191 din lege — ne veți raporta dacă în fiecare oraș ce-l aveți în circumscripție, limita maximă de un debit la fiecare 800 locuitori este atinsă, iar dacă limita este întrecută, veți arăta care este surplusul de debite a căror autorizare urmează să fie retrasă. Limita maximă va fi mărită de consiliul comunal cu aprobarea Ministerului de Finanțe.

Vă invităm a face o cercetare asupra tuturor titlurilor debitelor, pentru a vedea dacă mai au calitatea de a le deține, sau cad în cazul prevăzut în art. 194 din lege de a nu mai putea deține debitul. Suntem informați că foarte mulți debitanți nu mai întrunesc condițiunile legii și că urmează a li se ridica brevetul.

Higiene localurilor

Repetăm dispozițiunea art. 199 din lege:

„Localurile pentru vânzarea băuturilor spirtuoase trebuie să fie ținute în bune condițiuni igienice, astfel încât să corespundă regulilor sanitare potrivit cu destinația lor. Ele trebuie să posede toate mijloacele necesare pentru buna conservare a băuturilor.

Veți constata toate localurile pentru vânzarea băuturilor spirtuoase dacă nu întrunesc condițiunile legii, veți comunica Ministerului, pentru ca brevetele să fie ridicate.

A brassói Kocsis-féle parketta elsőrangú.

Noui hârtii a 100 lei

Banca Națională a României aduce la cunoștința generală că în curând va da în emisiune un nou tip din biletul de 100 lei. Acest tip se deosebește de biletele de 100 lei cu două semnături deja în circulațiune, prin culoare, care la noile bilete este sepia închisă, iar pe verso biletului s'a introdus noua stemă a țării în locul celei vechi.

Aceste bilete vor circula valabil cu biletele de 100 lei actualmente în circulație.

Insolvența firmei Zeidler din Târgul-Mureș

Curtea de Apel Tg. Mureș, în ședința dela 25 Aug. a. c. a respins apelul comerciantului Isac Zeidler din Tg. Mureș, prin care i se respinsese cererea d omologare a concordatului preventiv.

Pasivul pentru care ceruse, fiind de 1.635.168 lei cuvenit creditorilor săi, în număr de 40, față de activul de 529.369 lei.

Figyelem!

DREHER HAGGENMACHER

KORONA SÖR

ala PILSEN

forgalomba került!

Szokatlanul becsületes kényszeregyezési ajánlat

Friedmann Mór nagybárodí kereskedő kényszeregyezséget kért a nagyváradi törvényszéken. Az aktívák összege 2 millió 492.783 lej, a passzíváké 1 millió 940.664 lej, amelyből 1 millió 616.329 lej a hitelezők követelése.

Friedmann Mór alternative, két egyezségi ajánlatot tett. Vagy száz százalékos fizet kamat- és költségmentesen, vagy pedig, ha a törvényszék ragaszkodik a törvényben előírt hét százalékos kamathoz, akkor a követelések 93 százalékát fizeti meg, ugyanezek költségmentesen. Az egyezségi összeget 11 egyenlő negyedévi részletben fizetné a törvényes jóváhagyásától számított 6 hónap után kezdődőleg. Személyi garanciát vállal adós felesége: Salamon Fáni és egyben reális garanciaképpen a hitelezők követelésének biztosításul megengedik az egyezségi összegnek ingatlanaira leendő bekelezését.

A nagyváradi törvényszék közlebről tűz ki határnapot a kényszeregyezés tárgyalására.

Szilárd a nemzetközi tojáspiac

A nemzetközi tojáspiac helyzetről alábbi jelentéseink számolnak be:

Magyarországon a termelés eszkenésével a tojásárak a hét folyamán is szilárdultak. A termelői központokban a bevásárlási árak 8—8,5 fillér között mozogtak. Exporttereklődés Középeurópából volna ugyan, de a kínálat annyira mérsékelt, hogy az exportörök csak részben tudják a keresletet kielégíteni.

A nemzetközi piac szilárd, Németországban igen jó kereslete van a keleti tojásoknak, de a hét folyamán a kisebb holland kínálat miatt a hollandi és belga tojás is szilárdabb lett. Berlinben friss bel-földi tojásért 8,5—11 Pfenniget fizettek nagyság szerint. A bolgár, román, magyar és jugoszláv, valamint lengyel tojás ára 8—10 Pfennig között, a dán, hollandi és belga tojás ára pedig 11—12,5 Pfennig között mozgott.

Convocare

Banca Comercială și Industrială Salăjană S. p. a. cu sediul în Șimleul-Silvaniei, cu onoare invită domniile acționari la

adunarea generală extraordinară

care va avea loc în localul institutului în ziua de **16 Septembrie p. m. orele 5^{1/2}**

Ordinea de zi a adunării generale extraordinare:

1. Ratificarea fuziunii cu Cassa de Păstrare din Crasna S. p. a. din Crasna cu institutul nostru.
 2. Alegerea alor 2 membrii în consiliul de administrație, și 1 membru în comitetul de cenzori.
 3. Eventualele propuneri.
- Șimleul-Silvaniei, la 23. aug. 1930.**

**Consiliul
de Administrație**

Uniunea Camerelor de Comerț și Industrie își va avea adunarea generală la toamnă

Consiliul de administrație al Uniunii Camerelor de Comerț și Industrie a fost convocat pentru Vineri 5 Septembrie ora 15.30, având la ordinea zilei următoarele chestiuni:

1. Convocarea Adunării Generale a Uniunii — sesiunea de toamnă — și fixarea datei, ordinii de zi și a localității unde se va ține.

2. Rezultatele demersurilor Comisiunii însărcinate a remite Guvernului memoriul referitor la modificarea legii contribuțiilor directe.

3. Chestiunea aditionalelor fixate în baza legii drumurilor, pentru comerț și industrie.

4. Chestiunea numărului membrilor corespondenți și al modului de conlucrare al acestora în sânul instituției.

5. Deschideri de credite.

6. Cererea mai multor camere de comerț și de industrie cari solicită ca întreaga datorie provenită din neachitarea la timp a contribuțiilor lor către Uniune să fie eşalonată pe un termen de ani.

7. Cererea Uniunii Generale a Micilor industriași din România prin care solicită o subvenție care să înlesnească participarea a cinci delegați la Congresul Internațional al meșteșugarilor ce va avea loc între 20 și 23 Septembrie la Roma (Italia).

8. Desemnarea unui membru al Consiliului de Ad-ție în Comisiunea pentru propuneri de numiri și înaintări a funcționarilor Uniunii potrivit art. 56 din Statutul Uniunii.

Schimbarea biletelor de 5 și 20 lei

Termenul de schimbare a fost prelungit până la 15 Septembrie

Ministerul de finanțe a trimis o circulară tuturor administrațiilor financiare din țară prin care le face cunoscut că Banca Națională a prelungit până la 15 Septembrie termenul pentru schimbarea monedelor de hârtie a 5 și 20 lei.

Organele fiscale sunt tot odată invitate,

să primească până la acea dată bancnotele ieșite din

uz,
atât în contul impozitelor cât și spre schimb.

În același timp s'au dat dispoziții organelor fiscale să primească,

în contul impozitelor, orice fel de monedă

— deoarece unii perceptori refuză moneda a 1 și 2 lei.

Ordinul acesta va fi strit aplicat.

Bata româniilor gyárat létesít és felveszi a versenyt a Dermata Művekkel és Farkas Mózesessel

**Temesvár, Arad, Kolozsvár és Szatmár
versenyeznek a Bata-gyár româniilor telep-
helyéért — A szatmári városi tanács ingyen
telket és kedvezményeket biztosít Batának**

Megirtuk, hogy a eschszlovákiai Bata cipőgyár a kolozsvári Renner bőrgyár és a temesvári Turul cipőgyár fuziójából alakult Dermata Művek Bőr- és Cipőgyára Rt. árdiktaturájának ellensúlyozásául elhatározta, hogy Româniában cipőgyárat létesít.

A tervek szerint a Bata cég româniilor cipőgyárat, amely 5—6000

munkással kezdené meg működését, hogy azután még nagyobb arányban fejlesszék, Aradon, Temesváron vagy Kolozsváron állítaná fel.

Szatmáron ipari és kereskedelmi szakkörökben felvetődött az a gondolat, hogy

mozgalmat indítsanak a Bata-cipőgyárnak Szatmáron való

felállítása érdekében,

ami nemesak városfejlesztési szempontból volna nagy horderejű vállalkozás, de a Bata-gyárra nézve is megfelelő lenne.

Szakemberek véleménye szerint a Bata-gyár szatmári letelepüléséből kiszámíthatatlan előnyök származhatnak a városra.

Szatmár közigazdasági életébe a Bata-gyár új vérkeringést hoz, a munkátlanság és munkanélküliség az iparosok egy nagy kategóriájára nézve megszűnik,

a kisiparosok, akik ma munka és kenyér nélkül vergődnek, lassanként a gyár kötelékében foglalkozást és elhelyezkedést nyerhetnek.

A gyár által kifizetett munkabérek a város piacát táplálnák.

A Bata-gyárra nézve viszont sok előny kínálkozik abból, ha Szatmáron telepszik meg. Ezen előnyök abból származnak, hogy

Szatmár aránylag olcsó piaccal és városi életével sokkal megfelelőbb szociális kulturális előfeltételekkel rendelkezik a munkások részére, mint a nagy ipari centrumok,

ahol sokkal drágább a megélhetés. Ezenkívül a város a gyár részére olyan előnyöket nyújthat a Bata-cégnek, amelyeket más város nem adhat.

Értesüléseink szerint

a Szatmári Kereskedelmi Társulat nevében és megbízásából dr. Fischer József ügyvéd közvetlen levélváltásba bocsátkozott a Bata-céggel, amellyel közölte, hogy Szatmár város polgársága tárt karokkal fogadja a Bata-gyárat,

amelynek a város részéről ingyen telekhelyet és kedvezményeket garantál, viszont biztosítja, hogy Szatmáron olcsó munkabérek talál és így ha csak a cég más irányban nem angazsálta magát, vagy pedig más szempontok nem teszik lehetetlenné, okvetlenül fogadja el Szatmár meghívását.

A româniilor városok között tehát megindult a versengés a Bata-gyár telephelyéért. Bizonyos, hogy Bata felállítja româniilor gyárat, amelynek tevékenysége korlátozni fogja a Dermata Művek árromboló politikáját és súlyos gondokat fog okozni dr. Farkas Mózesnek, a româniilor cipő- és bőripar népszerűtlen diktátorának.

Transporturile petro- lifere pe CFR.

Deoarece administrația cfr., dispune de un număr limitat de vagoane, cazane pentru transporturile petrolifere, necesare în primul rând la alimentarea cu combustibil lichid a serviciilor cfr., — cu începere dela 30 August s'a hotărât ca 80 la sută din numărul acestor vagoane să fie întrebuințate la aceste transporturi, iar restul de 20 la sută să satisfacă transporturile particularilor, cari nu au vagoane cisterne proprii.

Fondat: 1823.

Fondat: 1823.

BARCELONA 1929. Distincțiunea cea mai înaltă: Diplomă de onoare.

Fabricele de postav și țesături de modă din Brașov

Wilhelm Scherg & Cie S. A.

recomandă produsele lor apreciate de stoffe de modă pentru domni și dame

cari în privința execuției lor excelentă, de prima clasă nu rămân în nici un fel în urma celor mai bune produse străine

Mit határoztak Varsóban?

A varsói nemzetközi agrárkonferencia nyilvánosságra hozott határozatai a konferencia teljes sikeréről tonuskodnak, minthogy az összes a napirenden szereplő kérdésekben egyöntetű álláspontra jutottak az összes résztvevő agrárállamok. Nagyjelentőségű az a körülmény is, hogy az összes határozatokat egyhangulag, közfelkiáltással fogadták el a konferencia plenáris záróülésén.

Az egyes fontosabb határozatok a következők:

Átszervezik a gabonaexportot.

Elhatározták, hogy az egyes államok tanulmányozni fogják gabonafeleslegeik kivitelének átszervezését, hogy a kivitelre kerülő mennyiségek megfeleljenek a piacok követelményeinek. Azok az államok, amelyeknek mezőgazdasági kiviteli mechanizmusa hasonló egymáshoz, két vagy több oldalú megegyezéseket köthetnek agrártermékeik kiviteléről. Hogy meg lehessen teremteni a sziloszok és közraktárak hálózatát, ahogyan az az egyes országok szükségleteinek megfelelő, meg kell teremteni a pénzügyi szervezetet is, a gabonakereskedelem szükségleteinek megfelelően vagyis ennek a pénzügyi szervezetnek kellene gondoskodnia a megfelelő előlegek nyújtásáról a mezőgazdasági termékekre és egy olyan szervezet megteremtéséről, amely garantálná az összes mezőgazdasági országok termékeinek értékesítésénél a kereskedelmi politika egységét.

A konferencia annak a kívánásának adott kifejezést, hogy az exportörök, egyesületeinek és az ezekhez hasonló intézményeknek delegátusai az összes érdekelt államokból időnként összejöjjenek és informatív jelentéseket készítsenek.

A konferencia azokban az országokban, ahol ilyen szervezetek még nincsenek, szervezetek létesítését javasolja a mezőgazdasági termékek kivitelének centralizálására.

Egységes mezőgazdasági statisztika.

A konferencián képviselt államok képviselői javaslatokat fognak tenni kormányaiknak a mezőgazdasági statisztika vezetésének egységes módszeréről az összes európai agrárállamokban.

A delegátusok javasolni fogják kormányaiknak, hogy a konferencián képviselt államok együttesen követeljék a Népszövetségtől nemzetközi konvenció meghozatalát a közvetett és közvetlen mezőgazdasági kiviteli plemiumok megszüntetéséről. Egy külön technikai bizottság fog összeülni, hogy minél előbb javaslatot dolgozzon ki ennek a konvenciónak meghozataláról. A konferencia a lengyel kormányt kérte fel, hogy végezze el az anyaggyűjtést és dolgozza ki ennek a konvenciónak előzetes tervezetét még mielőtt ez a technikai bizottság összeülne, A résztvevő államok egyhan-

gulag kijelentik, hogy állategészségügyi akciónak elsősorban az állati betegségek leküzdésében s a higiénikus feltételek megjavításában kell állania. Együttesen meg kell tenni mindent, hogy ez az akció minél előbb egy nemzetközi konvenció megkötésére vezessen a Népszövetség védelme alatt és pedig legkésőbb 1931. végéig. Ugyancsak már most meg kell kezdeni a tanulmányozását a kétoldalu állategészségügyi konvenciók megkötése kérdésének, akár az említett nemzetközi konvenció megkötése előtt, akár mint annak kiegészítése annak megkötése után.

A résztvevő államok delegátusai javaslatot fognak tenni kormányaiknak, hogy a résztvevő államok haladéktalanul alakítsanak technikai pénzügyi bizottságot, amely még ez év november 10. előtt össze fog ülni Varsóban és ki fog dolgozni egy tervezetet a mezőgazdasági közvetítői hivatal egyöntetű előírásairól.

A konferencia áttanulmányozta a résztvevő államok kormányainak válaszait a Népszövetség kérdőívére és megállapította, hogy a főszerzők ezekben a válaszokban meg egyeznek egymással. Megállapítást nyert, hogy egyes országok mellett nyilatkoztak, hogy az európai mezőgazdasági termékeket preferenciális elbánásban részesítsék a behozatali államokban. A konferencia ezt az álláspontot maga is magáévá tette. A konferencia megállapítja, hogy a preferenciális eljárás, amely feltételezi a legtöbb kedvezmény elvénél a megszüntetését, nem járhat semmi kárral a tengerentúli országokra, amelyek mindig főszállítói lesznek a deficités európai piacnak. Az európai mezőgazdasági termeléssel szemben alkalmazott preferenciális eljárás csak a mezőgazdasági válság enyhítésének egy sikeres módját jelenti.

Inviorarea situației economice

Piața comercială s'a îmbunătățit — Negustorii se aprovizionează — Inceput de activitate la bănci — Lira sterlină: 813.75 lei

De vre-o două săptămâni, deși suntem încă în vacanța comercială, animația în târguri și în prăvălii a sporit considerabil.

Vânzările sunt în creștere.

Urmările se simt pretutindeni.

Negustorii se aprovizionează cu mărfuri noi. Depozitele fabricilor se decongestionează de stocurile adunate în lunile de nevânzare. Mașinile au început să lucreze cu mai multă putere. Ritmul activității comerciale s'au iuțit simțitor.

Când negustorii vând și industriași lucrează, operațiile de credit se normalizează. De două săptămâni

încasarea polițelor comerciale s'a îmbunătățit.

A delegátusok javasolni fogják kormányaiknak, hogy időnként, évenként legalább egyszer küldjék el gazdasági politikájuk intézői az együttes konferenciára. A legközelebbi ilyen konferenciát 1931. őszen fogják megtartani.

Allandó bizottság tanulmányozza a gazdasági kérdéseket.

A konferencia elismeri annak a szükségességét, hogy allandó komitét állítsanak fel a gazdasági kérdések tanulmányozására, amely központosítaná a varsói konferencia határozatai végrehajtásának munkálatait és előkészítené a későbbi konferenciákat. Az egyes kormányok még ez év október 1. előtt ki fogják jelölni képviselőiket, akik lehetőleg minél előbb összeülnek és kidolgozzák az említett komitét szervezeti szabályait és hozzálátnak a varsói konferencia határozatainak végrehajtásához.

A konferencia belátja annak a hasznosságát, hogy a mezőgazdasági államok mezőgazdasági kérdésekben egyöntetű magatartást foglaljanak el nemzetközi fórumok, különösen a Népszövetség előtt. A kormányok közölni fogják egymással válaszaikat azokra az anketekre, amelyeket a Népszövetség vagy valamely más nemzetközi szervezet rendez mezőgazdasági kérdésekben. A résztvevő államoknak koordinálni kellene minden javaslatukat, amelyeket a genfi gazdasági konferencián novemberben elő akarnak terjeszteni. A konferencia elhatározta, hogy javasolni fogja a Népszövetségnek, hogy lépjen allandó együttműködésben a római Nemzetközi Mezőgazdasági Intézettel és a párisi Nemzetközi Mezőgazdasági Bizottsággal.

Végül elhatározta a konferencia, hogy határozatait eljuttatja a Népszövetség titkárságának, hogy az közölje azokkal az államokkal, amelyek aláírták az 1930. március 24-iki genfi jegyzőkönyvet.

(A. A.)

facă noi afaceri, să înjghebeze noi întreprinderi. Un singur lucru îl supără: mărimea impozitelor. Dacă fiscul nu-i ar aplica un regim atât de sever, aproape că ar fi mulțumit. Negustorul înțelege că situația lui actuală nu e cea normală. Dar își dă bine seama că greutățile mari au trecut și că au răsarit zorile unor vremi mai bune.

O notă îmbucurătoare este și începutul de activitate nouă ce se observă în bănci.

Se fac depuneri, se plătesc din vechile datorii și se cer noii credite.

Până mai deunăzi, băncile aproape nu mai aveau clientelă nouă.

Piața devizelor s'a îmbunătățit simțitor. Lira sterlină a fost oferită, Marți, Băncii Naționale cu 813.75 lei, cel mai ieftin curs din anul acesta.

Ofertele de devize sunt numeroase. Intrările dedevize la Banca Națională sunt însemnate.

Aplicarea impozitului pe lux și cifra de afaceri

Instrucțiunile Ministerului de Finanțe

Ministerul de finanțe a trimis un ordin circular tuturor administratorilor financiari din țară prin care li se face cunoscut că pentru o bună aplicare a legii impozitului pe lux și cifra afacerilor, se dau următoarele instrucțiuni:

Cofetăriile pentru articolele pe care le fabrică în laboratoarele lor sunt impozabile la cifra de afaceri.

Nu datorează impozitul însă pentru mărfurile pe care le-au cumpărat dela diferiți fabricanți și pe care nu mai le comercializează.

Intrucât ministerul este informat că mori cari au măcinat pentru manutanța armatei n'au plătit impozitul pe cifra de afaceri, încă dela 1 Mai 1927 la făina rezultată, se va cerceta care anume mori din județ au făcut astfel de operațiune, stabilind sumele sustrate ca impozite pe cifra de afaceri și dresând procese verbale de contravenție ce se vor înainta Ministerului spre aprobare.

La întocmirea proceselor verbale se va avea în vedere valorile medii din tariful unitar atunci în vigoare.

Având în vedere că la repararea vagoanelor și mașinilor de cale ferată, circa 50 la sută din prețul reparației este absorbit de cheltuielile ocazionate cu montarea și demontarea mașinilor și 30 la sută de mâna de lucru, Ministerul a dispus ca numai asupra restului de 20 la sută ceea ce reprezintă costul pieselor noi ce intră în reparație să se perceapă impozitul pe cifra de afaceri.

Intrucât sfecla nu este trecută în tabela C. anexată legii se va taxa 2,20 la sută la producător, iar la export cu 1,10 la sută.

Uj rendelet a forgalmi adóról

A pénzügyminiszterium a következő rendeletet küldte a pénzügyigazgatóságokhoz:

Mint hogy egyes cikkek forgalmiadója körül nézeteltérések vannak, a miniszterium közli:

Cukrászdák forgalmiadót kötelesek fizetni azon cikkek után, amelyeket saját műhelyükben állítanak elő, viszont nem esik adó alá az az áru, amelyet a cukrászdák gyáráktól szereznek be és azt csak kereskedelmesítik.

A miniszterium tudomására jutott, hogy vannak malmok, amelyek a hadsereg céljaira eszközölt örlemények után 1927. május óta nem rótták le a forgalmiadót. Ezekről az örleményekről jegyzőkönyvet kell felvenni és a miniszteriumhoz be-terjeszteni.

Gép- és vagonjavító műhelyek, a vállalt munkáknál, az érték 20 százaléka után kötelesek forgalmiadót leróni, mint hogy a 80 százalék különbözet kiadás tárgyát képezi.

A cékla nem szerepel a forgalmi adó tabellában. A miniszterium úgy határozott, hogy a termelőgazdák belföldi eladásoknál 2.20, ekszport eladásoknál pedig 1.10 százalék forgalmiadót fizessenek a cékla után.

Grund Ottmár megváltik a Sörközponttól és a Czell Károly Csoport igazgatója lesz

GRUND Ottmár, az ERDELYI ÉS BÁNSÁGI SÖRGYÁROSOK EGYESÜLÉSÉNEK igazgatója, aki hónapok óta vezeti a SÖRKÖZPONT ügyeit, október elsején megváltik állásától és a brassói CZELL KÁROLY CSOPORT Rt. ügyvezető igazgatója lesz.

Grund Ottmár kitünő elméleti és gyakorlati felkészültségű ismerője a romániai söriparnak és kétségtelen, hogy képességeit eredményesen fogja értékesíteni új állásában is.

A kamatláb változatlanul 9 százalék

Bukaresti tudósítónk jelenti: Egyes lapokban az a hír jelent meg, hogy a Banca Nationala igazgatósága legutóbb megtartott ülésén a kamatláb leszállítását határozta el. A hír érthető örömet keltett a gazdasági élet faktorai körében, akik a hivatalos kamatláb leszállításáról joggal reméltek a pénz olesőbbodását.

Annál kellemetlenebbül hatott a Banca Nationala igazgatóságának cáfoló nyilatkozata, amelyet tegnap adott ki és amelyben az igazgatóság leszögezi, hogy semmiféle határozatot nem hozott a kamatláb mérséklése kérdésében. A Nemzeti Bank igazgatóságának hivatalos nyilatkozata szerint a kamatláb változatlanul 9 százalék marad, a lombárköleszők kamata pedig 10 százalék.

Un nou regim bancar se legiferează

Concentrarea micilor bănci se reglementează printr'o nouă lege

Ziarul nostru a anunțat în rândul trecut, că guvernul caută soluții pentru introducerea unui nou regim bancar în România.

Informațiuni din bună sursă guvernamentală, spun că la toamnă d. V. Madgearu va prezenta Parlamentului o nouă lege bancară care să faciliteze concentrarea micilor bănci.

Guvernul a ajuns la concluzia că cu actualul sistem bancar dela noi cu orice efort făcut în vederea scoboririi do-

bânzilor nu poate da rezultatele dorite.

Numărul prea mare de mici bănci populare face în adevăr ca dobânzile curente să se mențină la un nivel prea mare față de scont.

Fuziunea și concentrarea acestor bănci va atrage în chip firesc — prin reducerea cheltuelilor de administrare — scăderea dobânzilor la un nivel care să poată fi suportat de producători.

Kik a Marosvásárhelyi Kőolajfinomító Rt. hitelezői

A napokban hitelezői értékellet volt a marosvásárhelyi törvényszéken, a Marosvásárhelyi Kőolajfinomító Rt. ügyében, amely vállalat részvényeit a napokban törölték a budapesti tőzsdéről. Ebből az alkalomból nyilvánosságra került a cég főbb hitelezőinek névsora is.

A főbb hitelezők a következők: dr. Czitrom Béla (Maros-

vásárhely) 103.990, Steaua României Biztosító 225.000, Pénzügyigazgatóság 737.000, Albina marosvásárhelyi fiókja 5 millió 964.000, Banca Comercială (Bukarest) 500.000, Anglo International Bank (Oradea) 500.000, M. Solomon (Bukarest) 568.000, Creditul Minier (Bukarest) 2,194.000, The Danubie Oil Trading (Bukarest) 605.000 lej.

Capital francez în industria românească a zahărului

O tranzacție importantă

Suntem în măsură să anunțăm că industria franceză de zahăr se interesează la una din cele mai mari fabrici de zahăr din țară. Tratatvele sunt înaintate în așa măsură încât cel mult la sfârșitul săptămâinei viitoare, contractul va fi semnat.

Societatea românească la care intră ca participantă industria franceză a și făcut formalitățile necesare pentru a aduna generală extraordinară să se întrunească încă înainte de sfârșitul lunii pentru ratificarea contractului încheiat.

Această tranzacție deschide noi perspective industriale zahărului din țară. Ea îi aduce un important capital francez. Până acum la industria românească de zahăr au fost interese numai capitalurile belgian, olandez, austriac, ungar și, indirect, capitalul englez.

Tranzacția a fost primită cu mult interes de toate cercurile economice din țară. Ea e considerată ca încă o dovadă a încrederii pe care capitalul străin o acordă industriei românești.

A pénzügyminiszter részletfizetési kedvezményt engedélyez a jöhszemű adóhátralékosoknak

Bukaresti tudósítónk jelenti: A pénzügyminiszter is meggyőződött arról, hogy a drákói szigorúsággal, sokszor könyörtelenséggel eszközölt adóvégrehajítások nem szolgálják sem az adózók, sem az államkincstár érdekeit és ezért új körrendeletet intézett az összes pénzügyigazgatóságokhoz, a melyben kiméletre és az adóhátralékosoknak a részletekben való elfogadására utasítja a pénzügyi közegeket.

A pénzügyminiszteriumnak is tudomására jutott az egyes vármegyékből beérkezett jelenések alapján, hogy gyakori esetben az az adózó, akinek 3000 lej adóhátraléka volt, felkinált 2000 lejt törlesztésül, az adóhivatalok azonban nem fogadták el a pénzt és visszaautasították a törlesztési szándékot, ami nemesak idővesztés-

get jelentett az adózó részére, hanem lelki keserűséget is.

Tekintettel arra, hogy ez a rendszer hátrányos volt az államkincstárra is, a pénzügyminiszterium most elrendelte, hogy az adóhivatali pénztárak bármekkora, az adózó részéről felkinált összeg kötelesek törlesztésül elfogadni és amennyiben megállapítást nyert, hogy az adós adóhátraléka önhibáján kívül szaporodott fel, az egy összegben való kifizetés pedig a legnagyobb jóakarat mellett is lehetetlen, úgy a hátralék havonta négy egyenlő részletben is fizethető.

A részletfizetési kedvezmény szeptember 15-én lép életbe, de csak azok élvezhetik a rendelet értelmében, akik önhibájukon kívül, nem pedig szándékosan maradtak hátralékban a közhatalokkal. A pénzügyminiszter

legújabb rendelete kétségtelenül enyhítést tartalmaz az adózók részére és most már csak az adóhivatali közegek belátásától függ, hogy megítélésük szerint ki a rosszszemű adós és ki jogosult a részletfizetési kedvezmény élvezésére.

Segélybélyegek

Bukaresti tudósítónk jelenti: A pénzügyminiszterium körrendeletet intézett az összes pénzügyigazgatóságokhoz amelyekkel közölte, hogy a Mária királyné elnöklete alatt működő károsultak segélyező bizottságának kérésére engedélyezte hogy az összes bélyeg köteles hivatalos aktákat és a különböző látványosságok belépőjegyeit a károsultak segélybélyegével lássák el.

A segélybélyegek használata nem általánosan kötelező, hanem a felek humánus belátására bizzák, annak önkéntes lerovását.

Aki szeretné üzletét elajándékozni — és nem tudja

A berlini tőzszeviszonyokra jellemző, hogy egy magánbankháztulajdonos nem talál gazdát bankházára, bár az „adósságmentes” banküzletet nem is eladni, hanem elajándékozni akarja, csak az a kikötése, hogy az üzletét átvevő új gazda tartozik őt, az üzlet mai tulajdonosát szerény havi fixfizetéssel alkalmazni.

A jobb napokat látott német bankár nyugalmas egzisztenciát akar, mert belefáradt abba, hogy álmatlan éjszakákon törje a fejét, miként fogja a rezsit, a személyzet fizetését előteremteni. Törje más a fejét — gondolja bölesen és jellemző, hogy az ajándéküzletre eddig nem akadt „önkéntes fejtörő”.

Dl. Grund Ottmar director la fabrica de bere Carol Czell

Dl. Ottmar Grund, director la Uniunea Fabricanților de Bere din Ardeal și Banat, la 1 Octombrie trece ca director la fabrica de bere a Grupului Carol Czell al societății Friedrich Czell și Fii din Brașov.

Dl. Grund este un eminent specialist și un bun cunoscător al industriei de bere din România, dela a cărei activitate se speră mult.

Betiltották a kamatellenes gyűléseket

A kormány a legutóbbi székelyföldi események hatása alatt betiltotta a kamatellenes gyűléseket. A rendőri hatóságok a jövőben senkinek sem adnak engedélyt arra, hogy kamattárgyaló gyűléseket tartasson. A kormány egyidejűleg utasította a hatóságokat, hogy kísérik figyelemmel a pénzintézeteket és ha azt észlelik, hogy egyes bankok a megfelelőnél nagyobb kamatot szednek, tegyenek jelentést. Ez a rendelkezés mindaddig érvényben marad, amíg az uzoratórvény el nem készül, amely valószínűleg számos törpe bankot fog kényszeríteni a fuzióra, vagy felszámolásra.

Impozitele pot fi plătite și cu efecte de stat

Instrucțiunile Ministerului de Finanțe

Ministerul de finanțe a trimis un ordin circular administratorilor financiarilor prin care li se face cunoscut că, în urma înțelegerii luate cu Banca Națională a României și cu Direcțiunea Datoriei Publice din Ministerul de Finanțe, referitor la primirea în plata impozitelor datorate, a cupoanelor exigibile și titlurilor de rentă ale Statului eșite la sorti, s'au stabilit următoarele norme:

Valorile ce urmează a fi primite în cont impozitelor vor fi predate de detentori cu borderouri numerice în dublu exemplar, întocmite și semnate de către aceștia, pe rente și scadențe.

Borderourile însoțite de cupoanele sau titlurile eșite la sorti, și cele contestate, făcându-se mențiune pe borderouri

de această verificare chiar de către Dvs.

În cazul când printre cupoanele prezentate de perceptori, se găsește valori cari nu sunt bune de plată, fiind contestate perimate, etc., ele vor fi predate perceptorilor respectivi, pentru a fi restituite contribuabililor respectivi rectificându-se în același timp borderourile de către Dvs.

După această verificare, valorile, împreună cu ambele exemplare ale borderourilor, și însoțite de un tablou recapitulativ — vor fi depuse zilnic sediilor Băncii Naționale, cerând ca, cu contravaloarea lor să se crediteze Ministerul de finanțe în cont „Tezaur General“.

Sucursalelor Băncii Naționale, li s'au dat instrucțiuni în această privință.

A pilseni Skoda-gyár veszi bérbe România autobusz-koncesszióját

Négy milliárd kölcsönt ajánl a Skoda-gyár és négyszázmillió lej bérösszeget

Megirtuk, hogy a kormány az autobuszforgalmat monopolizálni akarja és a monopol alapján az egyes utszakaszok és országrészek koncesszióját bérbe akarja adni.

A koncesszióért már több nagyobb tőkés csoport megkezdte a harcot. Bukaresti jelentés szerint most nem kisebb cég, mint a pilseni Skoda-gyár tett a kormánynak ajánlatot, amely szerint

a koncesszióért évente négyszáz millió lej bért hajlandó fizetni és ezenfelül négy milliárd lej kölcsönt is felajánl.

A Skoda-gyár ajánlatát az aradi Astra gyárral együttesen adta be, mert az a terv, hogy a forgalomba lépő autobuszok alvázait a Skoda-gyár szállítaná, míg a karosszériákat az Astra.

Az Arad—Brádi Rt., a Mairovitz-cég és Fábris János tettek ajánlatot Arad város közszükségletének szállítására

Arad város tanácsa számos ucea kikövezését határozta el. A szükséges kőanyagra árlejtést hirdettek. 106 vagon kőanyagra két ajánlat érkezett be, a Mairovitz cégé, amely vagonként Aradra szállítva 1575 lejt és az Arad—Brádi Rt., amely a kőért Borossebesen átvéve 1250 lejt kért. Itt körülbelül 106.000 lejes differencia mutatkozik a Mairovitz-cég előnyére. A 92 vagonos tételre ugyanez a két cég adott be ajánlatot, itt a Mairovitz-cég 2100 lejt és 875 lejt szállítási költséget, az Arad—Brádi Rt. 1650 lejt és 1350 lejt szállítási költséget kér. A harmadik tétel 66 vagon. Az ajánlattevők ugyanazok.

Itt a Mairovitz-cég 2100 lejt és 875 lejt szállítási költséget, az Arad—Brádi Rt. 1650 lejt és 1350 lejt szállítási költséget kér. A negyedik tétel 141 vagon kő, amelyre három ajánlat érkezett be. A Mairovitz-cég 980 lejt és 875 lejt szállítási költséget, az Arad—Brádi Rt. 850 lejt és 1350 lejt szállítási költséget, a Fábris János cég pedig 810 lejt és 655 lejt szállítási költséget kér vagonként.

A milliós szállítások ügyében a permanens-bizottság, majd a városi tanács dönt és végül fokon a bukaresti központi árlejtési bizottság hagyja jóvá az árlejtést.

Uj székházban az Erdélyi Bank és Takarékpénztár brassói fiókja

Az Erdélyi Bank és Takarékpénztár Rt. brassói fiókja — mint megirtuk — 16 millió lejért megvásárolta Brassóban a Kolostor-utca 7. szám alatt levő Spitz-féle palotát, amelyet az utcai fronton levő helyiségek bevonásával — amelyet eddig a „Cooperativa Librăria” bérelt, — modern, minden tekintetben kifogástalan és előkelő bankhelyiséggé alakított át.

A palota külső frontja építészeti szempontból is meglepően szép, izl és impozáns. Ornamentikája, stílusa, az egész Kolostor-utca külső képét előnyösen változtatták meg és szépségét nagy mértékben emelték.

A hatalmas pénztárteremben úgy az ügyfeleknek, mint a dolgozó tisztviselőknél tágas hely és minden kényelem rendelkezésükre áll. A helyiség megvilágítása ideális, a levegő tiszta, por- és füstmentes. A falak és a tartó oszlopokat izl éses tölgyfaburkolattal vonták be, a teremben román, magyar, német felirású csinos táblák tájékoztatják a közönséget az egyes osztályok: likvidatura, pénztár, váltó, betét-, folyószámla, devizaosztályok helyéről és modern lámpák díszítik.

A pénztárterem, az igazgatói szoba, a főnökhelyettes helyisége, a „Safe deposit”-osztály, a telefon-

központ és az expedíciós osztály is a legmodernebb szempontoknak és szakszerű kívánalmaknak megfelelően nyertek elhelyezést az új intézeti helyiségben.

Az Erdélyi Bank és Takarékpénztár Rt. brassói fiókjának új intézeti székháza valósággal látványosság és a brassói kereskedelmi és pénzügyi élet számos előkelője, a kíváncsi érdeklődők tömege szemléli meg ma-

pona a modern bankpalotát és kíváncsian további szerencsét, sikert Hollósi Andor ügyvezető igazgatónak, aki kitűnő szellemben, szép eredménnyel és sok sikerrel vezeti hosszú évek óta az Erdélyi Bank brassói intézetét.

Az építési munkálatokat, — amelyek három hónapi időt igényeltek, — Guth György építész vezette nagy szakértelemmel.

A betétesek elfogadják az Ujaradi Takarékpénztár ajánlatát

67 százalékos kvótát kapnak a betétesek — Október 2-án lesz kényszeregyezési tárgyalás

A fizetéseképtelenné vált Ujaradi Takarékpénztár ügyében kedvező fordulat történt és a nagymultu, szolid intézet, amely önhibáján kívül került súlyos helyzetbe, nagyobb megrázkodtatás nélkül usza meg a válságot.

Megirtuk, hogy dr. Neft Ferenc ujaradi ügyvéd a bank megbízásából kényszeregyezési kérelmet nyújtott be az aradi törvényszékhez, amely

a kényszeregyezés letárgyalására, valamint a hitelezők meghallgatására 1930 október 2-át és a következő napokat tűzte ki.

A törvényszék a hitelezők bizottságába Klug Ernő és Krieglender Ede,

ujaradi, valamint Mischebach György zsigmondházi lakosokat delegálta.

Az Ujaradi Takarékpénztárnak a költségek fedezésére 600.000 lejt kell deponálnia. A hitelezők köréből nyert értesülésünk szerint

a betétesek nagyrésze elfogadja a felkínált 67 százalékos fizetési kvótát,

továbbá a késztendő moratóriumot, így előreláthatólag október 2-án a törvényszék hivatalosan elrendeli a kényszeregyezést, ami első lépésben a fizetési nehézségek közé jutott ujaradi pénztárvezetési szanálási akciójának.

Asanarea cooperativelor de credit

Intre Ministerul de finanțe și Banca Centrală Cooperativă s'a încheiat convenția prin care cea din urmă, în calitate de lichidatoare a ex-Centralei cooperative și de administratoare a fostei Centrale a Băncilor Populare, a fost însărcinată să înceseze

portofoliul în valoare de 1 miliard 876 milioane lei,

recontat de către fostele centrale la Banca Națională și reiat ulterior de stat.

Sumele rezultând din încasări, se vor plasa de Banca Centrală Cooperativă în împrumuturi la unitățile cooperative, cu condiția ca

dobânda percepută debitorilor individuali, să nu treacă peste 12 la sută,

oricare ar fi proveniența creditelor acordate de către numita instituțiune.

Sumele de mai sus, sunt lăsate la dispoziția Băncii centrale cooperative timp de 15 ani, spre a fi utilizate în interes cooperatist, după care urmează ca ele să fie restituite statului, în anuități de 20 la sută timp de 5 ani.

Consiliul de administrație al Băncii s'a întrunit Joi seara și se va întruni din nou Luni, spre a determina în amănunt, normele după cari se va proceda, în ce privește aplicarea convențiunii încheiate. Prin convenția aceasta Ministerul de finanțe a cerut Băncii, să ia toate măsurile necesare, spre a determina

o concentrare a unităților cooperative,

așa fel încât cele ce vor beneficia de credit eștin, să aibă fondurile proprii necesare pentru o administrație rațională.

Consecințele ce vor rezulta din convenția de față, pot fi,

neîndoielnic, de mare folos pentru ușurarea debitorilor agricoli, dat fiind faptul că totulul suinelor provenite dela fostele centrale cooperative, din operațiunile de mandat ale statului și din fondurile proprii ale Băncii Centrale cooperative, se apropie de cifra de 5 miliarde lei.

Multe din creditele acordate chiar până acum de Banca Centrală Cooperativă, suportă o dobândă mai mică de 12 la sută.

Uj jogtanácsos a botfalui és marosvásárhelyi cukorgyáraknál

Dr. Krausz Mór marosvásárhelyi ügyvéd a botfalui és marosvásárhelyi cukorgyárak ügyésze lett.

Dr. Dr. Mauriciu Krausz juriconsultul fabricelor de zahăr din Bod și Târgul-Mureș

Dr. Dr. Mauriciu Krausz, avocat, a fost numit juriconsult al fabricelor de zahăr din Târgul-Mureș și Bod.

Uj eladási szervezet alakul Bukarestben

Herskovits Lajos volt fapárvallalati igazgató, Szántó Sándor, a Hollas Áruforgalmi Rt. igazgatója és Friedmann Dezső a Közérdek volt vezetője 500.000 lejtökével Bukarestben a Közérdekhez hasonló eladási szervezetet létesitene.

Friedmann távozása után a nagyváradi Közérdek Rt. vezetését Herskovits Andor, az Apolló Hirszkovits volt igazgatója vette át.

A Hollas Rt. vezetője Szabó Sándor lesz, aki eddig is tevékeny részt vett a vállalat irányításában.

Industria Textilă Arădană Soc. A.

Telefon: 7-58.

Cea mai mare fabrică
de Textile din Ardeal
Erdély legnagyobb
textilgyára Arad.

Telefon: 7-58.

Aradi Textilgyár Részvénytársaság

CASA NOASTRĂ

SOCIETATE ANONIMA PENTRU BANCA
COMERT ȘI INDUSTRIE

Capital și rezerve
Lei 77.400.000

Sediul Social: Satu-Mare.

Sucursale:

BAIA-MARE, CAREI, SIGHET și VALEA LUI
MIHAI.

Afiliațiuni:

„UNIO”, Fabrica de vagoane S. A. SATU-MARE.
Soc. Anon. Pentru Importul de Fierărie, Satu-Mare

Kolozsvári Takarékpénzt. és Hitelbank Részvénytárs.

Cluj, Piața Unirii (Mátyás király-tér) 7
Fiókjai: Dés, Dicsőszentmárton, Gyulafehérvár
Marosvásárhely és Nagyváradon. — :-

Saját tőkéi **85** millió lej

Minden banküg-
yletet legelő-
nyösebben
végez.

Engedélyezett
devizahely.

Affiliált intézetek:
Torda-Aranyos Vármegyei
Takarékpénztár Rt. Tordán
Alsófehérvári Rt. Győrben
Gazdasági Bank és Takarékp.
Rt. Nagyenyed és Udvarhely-
megyei Takarékpénztár Rt.
Székelyudvarhelyen Rt.
Sz.-Keresztúr Rt. Szászré-
genvidéki Takarékp. és Hitel-
bank Rt. Biharyáron Szamosúj-
vári Hitelbank Rt. Szamosújvár.

Áruraktárai
a vasut
mellett

Betéteket
elfogad

Nem trükk! Valóság!

Kedves, barátságos, tiszta szoba árból

20%

Bőséges, izletes házi étkezési árból

10%

engedményt kap Ön, mint ezen lap előzetője

Budapesten a

PARK-Nagyszállodában

VIII, Baross-tér 10. szám.

Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztár Rt.

Cluj-Kolozsvár, Piața Unirii No. 9.

Fióktintézet: Dej-Dés, Cehulsilvaniei-Szilágycseh, Jibou-
Zsibó, Beclean-Bethlen, Zălau-Zilah

Affiliált intézetek: A Nagyenyedi „Kisegítő” Ta-
karékpénztár Rt., Aiud-Nagyenyed és ennek Uioara-
marosujvári fióktintézete.

Saját tőkéi **60** millió lej

Minden bankügyletet legelőnyösebben vé-
gez. — Engedélyezett devizahely. — At-
utalás a bel- és külföld bármely piacára.

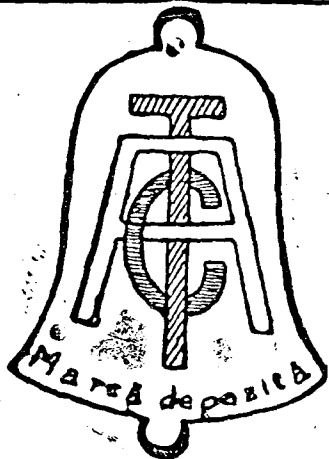
Ardealul Economic Erdélyi Közgazdaság

hirdetési árai:

Cimlapon cm²-ként Lei 20'—
Szöveg között cm²-
ként — — Lei 15'—
Többi hirdetési ol-
dalon — — Lei 10'—
Egy garmond sor Lei 80'—

Cititi

„Lemnul”

Cu această marcă este prevăzută
fiecare obiect de argint și lux fa-
bricat în fabrică

„TACĂMUL” din

Finetă de 800!

Fabricațiile se pot procura în prăvăliile re-
bijuterii mai bune. Numai pentru revânzător,
„TACĂMUL” fabrică de argintării, Cluj
Str. N. Iorga No. 11/A. — Telefon: 4-82
Adresa telegrafică: „Tacămul”